

Věrná

S R Á Ž

1474-1
Sazochok Václ.
Lukavec 40
p. Lovosice

Týdeník Svazu Čechů z Volyně

Ročník VI. — Číslo 12—13

V Zateci dne 30. března 1951

Cena 6 Kčs

Soutěž

o nejrychlejší a nejkvalitnější provedení jarních prací

Jednotný svaz českých zemědělců vyhlásil soutěž o nejrychlejší a nejkvalitnější provedení jarních prací jednotlivých zemědělských družstev.

Družstva budou soutěžit o rychlé, včasné a kvalitní provedení jarních prací v pracovních skupinách, o spravedlivé odměňování za práce, za správné vedení pracovních výkazů a o rozšíření členské základny a zapojení největšího procenta malých a středních rolníků do společných jarních prací.

Hodnocení a kontrola soutěže bude prováděna jako v soutěži žňové, to znamená v jednotném družstvu bude týdně hodnocena práce skupin a vyhlašována nejlepší skupina, v okrese bude týdně hodnocena práce všech soutěžících družstev a vyhlašováni nejlepší družstva s uvedeným pořadím všech soutěžících. V kraji bude hodnocení a vyhlašování nejlepších družstev prováděno čtrnácti denně.

Vítězným jednotným zemědělským družstvům budou předávány putovní standardy Jednotného svazu českých zemědělců a družstev, která budou v pořadí druhé, budou předávány miniaturní praporce.

Jednotná zemědělská družstva uvítají soutěž o nejrychlejší a nejlepší provedení jarních prací radostně, poněvadž bude hnací silou, která uspíší a usnadní provedení všech úkolů.

JZD Očihov nastupuje do jarních prací

Okres Podbořany je pro svou vysokou zemědělskou produkci důležitou částí Karlovarského kraje. Vzhledem k příznivým přírodním podmínkám tam také nejdříve začínají jarní polní práce. Za pomoci strojné traktorových stanic je na Podbořansku, zejména na hospodářstvích Čs. státních statků, rychle dokončována orba a jednotná zemědělská družstva, která většinou splnila úkoly podzimních prací včas, začínají již s jarními pracemi.

Mezi tato družstva patří JZD Očihov, v němž je sdružena celá obec, a jež má 76 pracovních sil. Družstvo obhospodařuje celkem 624 ha orné půdy, z čehož je 50 ha chmelnic. JZD Očihov hospodaří podle provozního řádu III. typu a upozornilo na sebe po prvé letos v zimě, kdy vzorně plnilo časové plány pěti adaptačních staveb. Už jsou dokončeny a družstevníci zavedli dobytek do společných stájí v neděli 25. března t. r., dva dny po pečlivě připravované valné hromadě.

Družstvo má již vypracován celoroční plán a od 20. února t. r. také podrobně sestavený plán jarních prací. Stálá skupina rostlinné výroby je rozdělena na čtyři obilnářskou, okopaninovou, zelinářskou a chmelařskou, která již pil-

ně pracuje na nově zakládaných 15,5 ha chmelnic.

Odběr šlechtěného osiva i umělých hnojiv je zajištěn a větší část celého plánovaného množství má již družstvo v obci. V minulém týdnu začala skupina, vedená družstevnicí Annou Fricovou, rozhazovat navezená statková hnojiva a hned za nimi prováděly traktory jarní orbu. Družstevníci podle svého plánu počítají, že orbu, diskování, smykávání, setí a práškování vykonají za tři týdny. Jarní práce, spojené se setím a sázením okopanin, chtějí družstevníci z Očihova zvládnout za 10 dní. Nakonec počítá plán s jarními pracemi na chmelnicích, jež mají být skončeny do 15. května.

Dobře je postaráno o denní kontrolu plnění plánu a jednotlivých prací; jsou řízeny místním rozhlasem, zejména ve večerních hlášeních. Družstevníci v Očihově jsou si vědomi skutečnosti, že i jejich dobrá práce je přínosem našemu boji za mír. Proto se také rozhodli zvýšit plánované hektarové výnosy u pšenice, žita a ječmene průměrně o 3 q z hektaru.

K této zprávě dodáváme, že obec Očihov je téměř výhradně osídlena krajany z Volyně.

JZD ve Pšově na Podbořansku připraveno na jarní práce

Mezi družstva, jež jsou dobře připravena na jarní práce, patří v okrese Podbořany JZD Pšov, družstvo III. typu, které obhospodařuje 208 hektarů půdy. Družstevníci — výhradně volynští Češi — si již z hospodářského družstva přivezli všechna potřebná umělá hnojiva a odebrali rovněž šlechtěná osiva. Několik desítek hektarů půdy, kterou nese-

čili zorat na podzim, zorali již v únoru, kdy využili příznivého počasí. Na jarní orbu má JZD smlouvu se strojné traktorovou stanicí Jesenice, která si zřídila ve Pšově středisko. Družstevníci již opravili všechno vlastní závesné nářadí, potřebné k dokončení přípravy půdy. Ve Pšově mají 14,53 ha chmelnic a letos budou mít také polní zelinářství na ploše

6 a půl hektarů. Na 4 ha budou pěstovat okurky, na 1 a půl hektaru cibuli a na 1 ha pozdní květák. I na to jsou dobře připraveni.

Družstevníci ve Pšově mají také podrobný plán jarních prací. Před jejich zahájením připraví družstevníci ve Pšově valnou hromadu, která družstvo ještě více upevní po stránce organizační a pracovní.

Velké stavby komunismu

Sovětský lid začal budovat velkolepé stavby na řece Volze, Amu-Darje a Dněpru. Obrovské hydroelektrárny, průplavy pro lodní dopravu a zavlažovací kanály se budují na podnět geniálního vůdce sovětského lidu, soudruha Stalina. Jsou závažnými články v plnění velkolepého úkolu — vybudování komunismu v sovětské zemi. Sovětský lid je nazval velkými stavbami komunismu.

V krátké době, za 5—7 let, vybudují sovětský lid:

mohutné hydroelektrárny, vyrábějící ročně přes 22 miliard kilowattů elektrické energie;

jednotný vodní dopravní systém, spojující Baltické, Bílé, Černé, Azovské, Kaspické a Aralské moře a řeky Volhu, Don, Dněpr a Amu-Darju;

nové zavlažovací a zavodňovací systémy na ploše, přesahující 28 milionů hektarů.

Je jasné, jak obrovský význam pro další vzestup národohospodářské moci sovětské vlasti, pro vzrůst blahobytu sovětského lidu, bude mít zvýšení výroby elektrické energie více než o 22 miliard kilowatthodin ročně.

Stejně velký má význam zavlažení a zavodnění 28 milionů hektarů půdy. Je to plocha, jež se rovná území Rakouska, Portugalska, Belgie, Holandska a Dánska dohromady. Je třeba poznamenat, že za sto let bylo ve Spojených státech zavlaženo a zavodněno jen 8 milionů hektarů. Sovětský lid v nejbližších letech zavlaží a zavodní vodou Volhu, Amu-Darji. Dněpru a Donu plochu tři a půlkrát větší.

Jen sovětský socialistický řád se svou neobyčejně vysokou úrovní výrobních sil, s pokrokovou technikou a vědou, je s to uskutečnit takový program současného budování řady gigantických hydrotechnických staveb, jež nemá sobě rovné v celých dějinách lidstva.

V tom se znovu projevuje přednost socialismu nad kapitalismem. Buržoasní společnost si nemohla dovolit stanovení a řešení úkolů přetvoření přírody. Jen sovětský lid, budovatel komunismu, je s to plánovitě provádět na velkých plochách a v krátké době takové přetvoření přírody, jež je možno

přirovnat ke geologickým přesunům, měnicím tvářnost zemské kůry.

Velké stavby komunismu jsou dalším svědectvím mírových snah sovětského lidu, který pracuje pro vzrůst bohatství své vlasti, pro zlepšení života milionů lidí, zatím co imperialisté rozněcují novou světovou válku, přinášejí národům smrt a rozvrat.

Sovětský stát od prvních let své existence věnoval velkou pozornost boji se suchem, stavbě zavlažovacích kanálů.

Velké zavlažovací systémy byly vybudovány v Uzbekistanu, Kazachstanu a Tadžikistanu, v Azerbajdžanu, Armenii, v Povolží na Tereku a v jižní Sibiři. V Uzbekistanu byl v r. 1939 celým národem vybudován Velký Ferganský kanál, jenž nese jméno Stalina, dlouhý 350 km. Ve skutečnosti je to velká řeka, vytvořená ve velmi krátké době a zavlažující ohromné plochy úrodných polí.

V SSSR se v širokém měřítku uskutečňuje systém agrotechnických opatření proti suchu. Zavádí se pravidelný osevní postup. Pomocí nejnovějších strojů se provádí hluboké orání. Dělají se opatření na zadržení sněhu, ničí se plevel, ve velkém měřítku se používá umělých hnojiv, vysazují se ochranné lesní pásy.

Díky opatřením strany a vlády se sucho v Sovětské zemi začalo opakovat řidčeji a jeho ničivé působení slabne. Velké sucho v r. 1946 bylo značně zmírněno: kolchozy za pomoci socialistického státu rychle likvidovaly následky tohoto sucha, které by v kapitalistickém státě mělo za následek nesmírnou bídu.

Na podzim r. 1948 přijala Rada ministrů SSSR a ÚV VKS(b) historické usnesení o 15letém plánu na přeměnu přírodních podmínek stepních a lesostepních krajů evropské části SSSR. Tento stalinský plán má na zřeteli zavedení travoplního systému, vytvoření gigantických lesních pásů, chránících před suchým větrem území evropské části SSSR, stavbu deseti tisíců rybníků a vodotočů pro zavlažování půdy, vytvoření celistvé sítě ochranných

lesních pásů na polích kolchozů a sovchozů.

Pracovníci socialistického zemědělství všude překračují plánované lhůty a objemy prací. Za dva roky byly vysázeny lesy na ploše 1,350.000 hektarů půdy.

S pocitem hrdosti na svou vlast uvítali sovětský lid usnesení vlády o vybudování nových velkolepých hydroelektráren, průplavů, zavlažovacích a zavodňovacích systémů. Sovětský lid s nadšením začal uskutečňovat tyto velkolepé stavby.

Dva giganty na Donu

Na středním toku velké ruské řeky Volhy nedaleko místa, kde se do ní vlévá řeka Kama, jsou již několik měsíců stavební úseky Kujbyševské hydroelektrárny. Letos tu byla krutá zima, ale ani sněhové bouře, ani silné mrazy nezabrdily práci. Rozvíjejí se velké práce také o něco jižněji, u hrdinského města Stalingradu.

Na Volze se budují dvě gigantické hydroelektrárny — Kujbyševská a Stalingradská. Co do kapacity a výroby elektřiny předstihne každá z nich největší elektrárny na světě včetně amerických elektráren Boudier-Dam a Grand-Coolie.

Kujbyševská hydroelektrárna s kapacitou kolem dvou milionů kilowattů bude ročně vyrábět 10 miliard kilowatthodin elektrické energie. To převyší několikanásobně kapacitu Dněprogradu — největší elektrárny v Evropě. Přes 6 miliard kilowatthodin elektrické energie bude Kujbyševská elektrárna dodávat do vzdálenosti přes 800 km do Moskvy vedením o vysokém napětí. Vedení na takovou vzdálenost neexistuje nikde na světě. Amerika nemá na příklad zkušenosti s dodáváním elektrické energie na vzdálenosti, přesahující 430 km. Elektrická energie Kujbyševské elektrárny bude v širokém měřítku využita v zemědělství středního Povolží. Za pomoci energie Kujbyševské elektrárny bude volžskou vodou zavlaženo 1 milion hektarů půdy v Zavolží, trpící suchem.

Stalingradská hydroelektrárna bude dávat právě tolik energie jako Kujbyševská — 10 miliard kW ročně. Z tohoto množství čty-

ji miliardy kilowatthodin budou dodávány do Moskvy, 2 miliardy kW jsou určeny pro zavlažení.

Skutečnost, že dvě volžské hydroelektrárny budou Moskvě dodávat 10 miliard kilowatthodin elektrické energie znamená, že moskevský energetický systém bude nejmohutnější na světě.

Ohromná Stalinská přehrada bude dodávat vodu pro zavlažení a zavodnění puslin Příkaspicka. Kanály budou přinášet vláhu pozemkům, ležícím mezi Volhou a Uralem, Sarpinské nížině, Černé zemi a Nogajské stepi. Dohromady bude v těchto místech zavodněno a zavlaženo asi 13 milionů ha půdy. Zavlažované plochy budou využity pro pěstování bavlny, pšenice, rýže a zeleniny. Tento kraj se stane jednou z nejbohatších obilnic sovětské země. Prostornými pastvinami Příkaspicka bude protékat voda, což vytvoří výjimečně příznivé podmínky pro rozvoj živočišné výroby.

V krátké době zde vzrostou státní ochranné lesní pásy, větrolamy podél velkých kanálů, kolchozních a sovchozních polí. Bude upevněna a zalesněna písčitá půda příkaspických pouští a zastaven jejich postup. Sovětský lid v nejbližších letech změní příkaspické okresy v kvetoucí kraj elektrifikovaného zemědělství s ušlechtilým zavlažováním a vysoce produktivní živočišnou výrobou.

Až bude vybudována Kujbyševská a Stalingradská přehrada, stoupne hladina Volhy. Podmínky pro lodní dopravu po řece se značně zlepší.

Volha — Don

Blízko Stalingradu je v plném proudu budování ještě jedné velkolepé stavby naší doby — Volžsko-donského průplavu pro lodní dopravu.

Mnoho generací ruských lidí toužilo po tom, aby Volha a Don byly spojeny průplavem. Nyní se tato touha blíží k uskutečnění. Stavba průplavu započala ještě před válkou. Vpád nepřítelů přerušil práce. V r. 1948 byla stavba vodní cesty obnovena. Vláda stanovila, že v r. 1953 mají být práce zakončeny. Země zabezpečila budovatele nejmodernější technikou — mohutnými bagry, automatisovanými betonářskými závody atd.

Můžete zde na příklad spatřit „kráčeji“ bagr — zázrak sovětského konstruktérského myšlení a strojírenské techniky. Do naběráku tohoto giganta, který pojme až 14 krychlových metrů půdy, se vejde automobil. Zemní pumpy, které má stavba k dispozici, mohou za den složit na přehradu 150.000 krychlových metrů půdy. Kdyby se tato práce měla dělat ručně, bylo by zapotřebí 30 až 50 tisíc kopáčů.

Budovatelé Volžsko-donského průplavu výtečně ovládli mohutnou techniku. Práce se rozvíjí tak úspěšně, že se vláda rozhodla zkrátit lhůtu dokončení stavby Volžsko-donské vodní cesty o dva roky. Již od jara 1952 budou po vodní magistrále ze Stalingradu do Rostova plout přepychové cestovní parníky a nákladní lodě.

Spojením Volhy s Donem budou dokončeny obrovské práce, prováděné za léta sovětské vlády na rekonstrukci a stavbě cest pro lodní dopravu, spojující Bílé, Balické a Kaspické moře s Azovským a Černým mořem.

Současně s budováním Volžsko-donského průplavu se řeší úkol zavlažení a zavodnění polopouští a suchých okresů Rostovské a Stalingradské oblasti. Voda Donu zavlaží 750.000 ha a zavodní 2 miliony ha půdy. Tyto práce budou úplně dokončeny v r. 1956, avšak již v r. 1952 dojde k vláhu 20.000 ha půdy.

Výsledkem této stavby bude, že se změní pozemky, jež jsou sice úrodné, ale nemají dostatek vláhy. Podnebí bude vlhčí a mírnější. Zavlažení umožní nejen přemoci sucho, ale také bude možno s velkým úspěchem pěstovat rostliny, jež jsou v těchto místech zcela nové — bavlnu, rýži a j. Na zavlažovaných pozemcích bude činit úrodnost pšenice 35—40 q z hektaru, rýže 40—50 q a bavlny 20—25 q. Značně se rozšíří krmivová základna pro živočišnou výrobu, vzroste množství hovězího dobytka, vepřů, ovcí, drůbeže.

O rozsahu stavebních prací, zde prováděných, svědčí tyto údaje: splavný Volžsko-donský průplav, dlouhý 101 km, bude mít 13 zdymadel, tři přehrady, čerpací stanice a mnoho jiných staveb. Na Donu, v okrese stanice cimljanské, se buduje velká pře-

hrada, jež bude přes 13 km dlouhá, a hydroelektrárna o kapacitě 160.000 kilowattů. Cimljanská hydroelektrárna bude zásobovat levnou elektřinou zavlažované kraje a průmyslové podniky. Hlavní a rozváděcí kanály, které se zde staví, budou 758 km dlouhé.

Na mnoha úsecích stavby Volžsko-donského průplavu se rozvinulo socialistické soutěžení za splnění obrovského programu prací letošního roku k 7. listopadu — k 34. výročí Velké říjnové socialistické revoluce.

Hlavní Turkmenský kanál

Amu-Darja, nejmohutnější řeka střední Asie, byla do poslední doby málo využita pro zavlažování. Hlavní Turkmenský kanál, budovaný podle geniálního stalinského plánu na přeměnu přírody, dá vodu Amu-Darji pozemkům západní Turkmenie, umožní zavlažení a zavodnění ohromného území v Turkmenii a v Kara-kalpacké autonomní republice.

Kanál bude začínat u osady Tachia-Taš při dolním toku Amu-Darji, přetne poušť Kara-Kum a skončí u Krasnovodska — přístavu Kaspického moře. Jeho délka činí 1.100 km.

Vodou hlavního Turkmenského kanálu v Kara-kalpacké ASSR a v Turkmenii bude zavlaženo, převážně pro pěstování bavlny 1,300.000 ha půdy. Zavlažení těchto pozemků zabezpečí mohutný rozvoj v pěstování bavlny. Produkce bavlny v Turkmenii stoupne 7 až 8 krát.

V Turkmenii bude značně rozšířena plocha ovocných sadů, vinnic a zelinářských zahrad. Buduje se oasa subtropické vegetace, kde se v širším měřítku budou pěstovat olivy, granátová jablka, tomel, fíky a datle. Na březích kanálu bude vysázeno ohromné množství moruší, což zajistí další rozvoj pěstování bource morušového.

Nesmírně bohaté perspektivy se otevírají před živočišnou výrobou Turkmenie. Zavodnění 7 milionů hektarů pastvin v poušti Kara-Kum, s nímž počítá usnesení Rady ministrů SSSR a zavlažované úseky podél Hlavního turkmenského kanálu umožní mnohonásobně zvýšit počet hovězího dobytka. Značně vzrostou též stáda

karakulských ovcí a stáda koní, na něž je republika odedávna hrdá.

Velká potrubí v celkové délce tisíc kilometrů budou hojně zásobovat vodou města a průmysl Turkmenie.

Ohromnou úlohu v přeměně pouští v republice budou mít ochranné lesní pásy a upevnění písčité půdy podél hlavního Turkmenického kanálu, podél rozváděcích zavlažovacích a zavodňovacích kanálů, na hranicích nově zavlažovaných pozemků, kolem průmyslových podniků a obcí.

U třech přehrad kanálu budou postaveny hydroelektrárny o celkové kapacitě 100.000 kilowattů. Jejich energie umožní elektrifikaci mnoha okresů republiky, využití elektřiny na bavlníkových polích, uvedení do provozu nových průmyslových podniků.

Hlavní Turkmenický kanál bude řešit, kromě problému zavlažení, energetiky a zásobování kraje vodou, rovněž problém dopravy. Kanál bude splavný po celé své délce. Bude spojoval nížinaté kraje Amu-Darji s Kaspickým mořem a přes Volhu a Volžsko-donský průplav s Černým, Baltickým a Bílým mořem.

V zimních měsících, bez ohledu na velmi kruté podnební podmínky badatelé hlavního Turkmenického průplavu rozvíjeli výzkumné práce v neustále širším měřítku. Geologové prozkoumávají okruh Tachia-Taše, kde Amu-Darju spoutá přehrada a kde bude vybudována mohutná hydroelektrárna.

Na jihu Ukrajiny a na Krymu

Sovětský lid provádí nesmírné práce na přeměnu přírody rovněž na jihu Ukrajiny a na Krymu.

Podle usnesení Rady ministrů SSSR bude na Dněpru u Kachovky postavena hydroelektrárna o kapacitě 250.000 kilowattů, která bude každoročně vyrábět 1.200 milionů kilowatthodin. Kachovská elektrárna, Jihoukrajinský a Severokrymský kanál budou dávat vodu suchým okresům Chersonské, Záporožské a Dněpropetrovské oblasti Ukrajiny a Krymské oblasti Ruské federace.

Tento mohutný zavodňovací systém umožní zavlažování a zavodnění 3,2 milionů hektarů půdy. Všechny práce na této velkolepé stavbě mají být podle usne-

sení vlády dokončeny v r. 1957.

Jihoukrajinský kanál bude začínat u města Záporoží na Dněpru. Voda Dněpru jím bude protékat k řece Moločné a dál směrem k rezervaci Askania-Nova do řeky Sivaše. Jeho pokračováním bude Severokrymský kanál, který bude začínat u Sivaše a povede k městu Džankoj stepními okresy Krymu až do Kerče. Celková délka obou kanálů, jež budou tvořit jedinou magistrálu, bude 550 km.

Je třeba vybudovat dvě přehrady, které utvoří gigantické vodojemy s obsahem 14 a 6 miliard krychlových metrů na Dněpru u města Kachovky a na řece Moločné. Kromě toho bude na trase kanálu vytvořeno několik menších vodojemů s celkovým obsahem nejméně miliardy krychlových metrů.

Nové stavby na jihu Ukrajiny a na severním Krymu mají nesmírný národohospodářský význam. Voda Dněpru zavlaží neúrodnější pozemky, které každé tři až čtyři roky trpěly suchem. Po vybudování průplavu budou zdejší kolchozy a sovkhozy sklízet velkou a stálou úrodu pšenice, hroznového vína, bavlny a jiných plodin a průmyslových rostlin. Zavlažení položí pevný základ rozvoji produktivní živočišné výroby. Nesmírně stoupne počet skotu, zvláště jemnorouných ovcí.

Kachovská hydroelektrárna, právě tak jako hydroelektrárna o kapacitě 10.000 KW, která bude vybudována u přehrady na řece Moločné, umožní ještě značnější zvýšení úrovně mechanizace zemědělství na jihu Ukrajiny a v severních krajích Krymu. Energie těchto elektráren umožní v nejširším měřítku orbu pomocí elektrických traktorů. Rovněž v širokém měřítku se bude elektřina používat při mláčení obilí, při zpracování krmiv atd.

Podél kanálů a v pásmu vodojemů budou vysazeny lesní pásy, které zlepší podnebí jižní Ukrajiny a severních krajů Krymu.

Miliony sovětských lidí se s nesmírným nadšením účastní budování největších současných staveb, jež změní přírodu a zvýší výrobní síly sovětské vlasti. Topografové, geologové a půdovědci pracují na trasách kanálů a na budoucích hydroelektrárnách. Provádějí se výzkumy místních stavebních hmot a řek, staví

se automobilové silnice a železniční přípojky. Budují se obytné domy, skladiště, pomocné podniky.

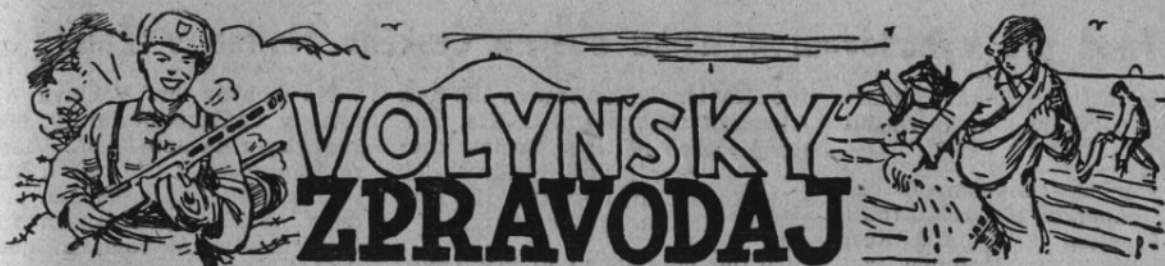
Ze všech koutů země přichází na stavby materiál, auta a stroje, dříví a stavební hmoty. Hlavní město sovětské vlasti, Moskva, dodalo velké množství automobilů „Zis 150“ a „Zis 151“ a mnoho elektromotorů a stavebních přístrojů. Sovětské lidi projevují velkou tvůrčí iniciativu při plnění objednávek velkých staveb. Moskevské podniky „Strojmechmontaže“ vyrábějí mohutné betonové stroje-automaty, jaké dosud stavební technika neznala. „Uralmašzavod“ a Stalinův závod v Novo-Kramatorsku vyrábějí bagry-giganty. Stalinův leningradský kovodělný závod a závod „Elektrosila“, jenž nese jméno Kirova, řeší složité úkoly, spojené se stavbou, v oboru výroby turbin a elektrických strojů.

Kolektivy podniků z Moskvy, Leningradu, Kyjeva, Alma-Aty, Sverdlovska, Stalingradu, Gorkého, Rostova a z jiných průmyslových středisek země pokládají za věc cti včasné vyřizování objednávek velkých staveb komunistu a dodávání prvotřídních výrobků těmto stavbám.

Při Akademii věd SSSR byl usazen Výbor pro pomoc stavbám hydroelektráren, nových kanálů, zavlažovacích a zavodňovacích systémů. Při Akademii věd Ukrajiny, Kazachstanu a Uzbekistanu byly rovněž vytvořeny výbory pro pomoc stavbám, které soustřeďují vědce těchto republik a koordinují jejich práci v zájmu co nejrychlejšího řešení otázek, souvisejících s navrhováním a uskutečňováním staveb komunistu.

Celá země buduje velkolepé stavby stalinské epochy. Socialistické soutěžení za jejich předčasné uskutečnění se rozvinulo nejen mezi bezprostředními účastníky staveb, ale též mezi všemi pracujícími závodů, kteří pro ně vyrábějí stroje a zařízení.

Sovětské lidi, budovatele komunistické společnosti, uskutečňují s nevidaným nadšením stalinský plán na přeměnu přírody. Veden stranou Lenina - Stalina jde sovětský lid jistým, pevným krokem vpřed, k vítězství komunistu.

Zprávy svazu

Na ustávající schůzi Ústředního výboru Svazu Čechů z Volyně, která se konala 24. března t. r., bylo zvoleno předsednictvo Svazu v tomto složení: Jaroslav Chudoba - předseda, Antonín Malina, Jaroslav Kozák - místopředsedové, Alexandr Nágel - I. jednatel, prof. Zachariáš Vomačka - II. jednatel, Vlastimil Beneš - pokladník, Václav Zárybnický - matrikář.

V dalším pořadu byla projednávána otázka vybudování pomníku obětem Českého Malína v Žatci. Vzhledem k tomu, že ministerstvo vnitra projevilo zájem o tuto věc a oholu přispět k realizaci naší snahy, byla zvolena delegace, která na ministerstvu vnitra projedná a dohodne podrobnosti v této záležitosti. Vedením delegace byl pověřen br. Jaroslav Kozák.

Ústřední výbor schválil dále návrh rozpočtu Svazu na rok 1951 a úpravu platů zaměstnanců podle úředních směrnic. Na vědomí byla vzata zpráva, že ONV v Žatci si vyžádal uvolnění br. Igora Tučáka, dosavadního zaměstnance SČzV, pro výkon funkce finančního referenta. Br. Tučákovi byl vysloven dík za jeho obětavou a úspěšnou práci ve prospěch naší organizace.

Na schůzi byl mimo jiné projednán přípis ministerstva zahraničních věcí, týkající se výměny obligací stát. půjček SSSR, zaslaných svého času Svazem tomuto ministerstvu. V přípisu ministerstvo zahraničních věcí navrhuje vzhledem k tomu, že nemůže být z technických důvodů provedeno rozdělení nových obligací mezi dřívější vlastníky obligací starých, aby Svaz Čechů z Volyně převzal ve vlastní kompetenci rozdělení

náhrady výher slosovaných nových obligací. S tímto návrhem byl vysloven souhlas.

Dosavadních i případných dalších výher bude ve smyslu rozhodnutí valné hromady použito především na účely výstavby pomníku obětem Českého Malína v Žatci.

Na návrh soc. komise SČzV bylo schváleno udělení jednorázové výpomoci krajanům, navrženým odbočkou SČzV ve Šternberku.

Vrácení pojistných premii

Krajané osídlené na Žatecku upozorňujeme, že v nejbližších dnech je navštíví úředníci okresní kanceláře čs. pojišťovny, n. p., v Žatci a vrátí jim pojistné prémie, placené v letech 1946 a 1947, resp. přeúčtují tyto na nedoplatky za jiná léta.

Při této příležitosti znovu upozorňujeme, že prémie budou vráceny pouze těm krajanům, kteří jsou přihlášení u ministerstva práce a soc. péče, reemigrační odbor v Praze II, Spálena 17 do úředních seznamů reemigrantů. [Nutnost této přihlášky se nevztahuje na reemigranty, kteří přijeli do ČSR v rámci reemigrační akce v r. 1947.]

Osoby, jež tak neučinily, mohou se ještě nyní přihlásit k této evidenci prostřednictvím okresních kanceláří čs. pojišťovny.

Oznámení

Odbočka SČzV v Olbramovicích svolává na neděli 15. dubna 1951 do hostince p. Veselého v Želovicích na 11. hodin dopoledne valnou hromadu

s tímto pořadem:

1. Zahájení
2. Zpráva o činnosti odbočky
3. Referát zástupce ústředí SČzV v Žatci
4. Referát revisní komise

5. Volba nového výboru

6. Volné návrhy

Nesejde-li se ve stanovenou hodinu dostatečný počet členů koná se o hodinu později druhá valná hromada s tímtež programem.

Budujeme sociální fond

Na svatbě br. Josefa Babáka se sl. Annou Křížovou, konané 25.2. 1951 v Deštnici, bylo vybráno z podnětu VI. Diviše a Jiřího Hradinského 2080, Kčs na sociální fond.

Srdečně děkujeme všem dárcům a iniciatorům sbírky a přejeme novomanželům hodně spokojenosti na společné cestě.

Na svatbě sl. Aničky Cilcové s p. Karlem Šmídem, konané 4. 2. 1951 v Kounově, bylo vybráno z podnětu Mik. Rollera z Kolečovic 1.300,— Kčs. Z této částky bylo věnováno na sociální fond Kčs 800,— a Kčs 500,— na pravoslavnou církev.

Se srdečným blahopřáním novomanželům vyslovujeme všem dárcům srdečný dík.

Na pohřbu Boh. Pěničky, konaném 11. 3. 1951 v Drahomyšli, bylo vybráno z podnětu Václava Pěničky a Josefa Hamáčka 2.260 Kčs na sociální fond.

Vyslovujeme pozůstalým upřímnou soustrast a štědrým dárcům srdečný dík.

Na křtinách u Václava Hokeše v Horních Živicích na Opavsku bylo vybráno 1100 Kčs na sociální fond.

Přejeme novokřtenci i rodičům vše nejlepší a štědrým dárcům srdečně děkujeme.

Tiskový fond SČzV

Edmund Engl, Teplice II, Benešova 49 věnoval na tisk. fond. 150 Kčs.
— Srdečně děkujeme!

Budujeme volyňské museum

Přispěl jsi již k tomuto společnému dílu?

Fond pro vybudování pomníku obětem Českého Malína v Žatci

Na fond pro vybudování pomníku obětem Českého Malína zaslali své dary:

Sbor starších pravoslavné církve v Šumperku 100 Kčs, Josef Foitík, Frýdlant v Č., 250 Kčs; Ant. Gabriel, Nové Kounice, 200 Kčs; Vladislav Oberajtr, Lanškroun, 100 Kčs; Adolf Vrbata, Mnichov, 100 Kčs; Josef Krepš, Bukovice, 500 Kčs; Emanuel Novotný, Přebýtek, 200 Kčs; Alexandr, Štěpek, Vojkovice, 200 Kčs; Pravoslavný farní úřad, Ladomirova u Svidníka, Slovensko, 200 Kčs; Jiří Rébl, Podbořany, 250 Kčs; Pavel Vrbata, Tachov, 150 Kčs; Boleslav Mendík, Očihov, 300 Kčs; Václav Campr, Spořice, 200 Kčs; Duchovní správa pravoslavné církve v Karlových Varech, 50 Kčs; Sbor starších pravoslavné církve v Praze, 1.000 Kčs, Václav Mesner, Žatec, 100 Kčs; Vladimír Pokorný, Libivá, 100 Kčs; neznámý dárc z Prahy, 6.000 Kčs, Vladimír Plos, Chomutov, 150 Kčs; Antonín Šrámek, Butovice, 500 Kčs; Duchovní správa pravoslavné církve v Horš. Týně, 500 Kčs; Viktor Holomíček, Nový Malín, 1.000 Kčs; Alexandr Heliks, Krajčková, 1.000 Kčs.

Odbočka Svazu Čechů z Volyně v Mohelnici provedla sbírku na Fond pro vybudování pomníku obětem Českého Malína v Žatci v obcích Květin a Vlachov. Na sbírku, která vynesla 900 Kčs, přispěli svými dary krajané: Josef Křesina, Květin, 100 Kčs; Antonín Masovský, Květin, 150 Kčs; Antonín Hetflajš, Květin, 100 Kčs; Josef Hetflajš, Květin, 100 Kčs; Josef Bača Květin, 150 Kčs; Mstislav Ferzík, Vlachov, 50 Kčs, Olga Doležalová, Vlachov, 50 Kčs; Antonín Tichý, Vlachov, 50 Kčs; Vladimír Tichý, Vlachov, 50 Kčs; Václav Šána, Vlachov, 50 Kčs; Jaromír Holátko, Vlachov, 50 Kčs.

Z podnětu Duchovní správy pravoslavné církve v Lesné byla uspořádána mezi volyňskými krajanými sbírka na účel vybudování pomníku obětem Českého Malína v Žatci, která vynesla 1.405 Kčs. Dary věnovali krajané: Suchánek V. 50 Kčs, Vladimír Suchý 20 Kčs, Šrámková L. 10 Kčs, Smihrocká 10 Kčs, Věra Truksová 30 Kčs, Vladimír Pergler 15 Kčs, J. Pergler 20 Kčs, J. Procházka 20 Kčs, Jar. Pergler 20 Kčs, Skořepová 10 Kčs, Doležalová 10 Kčs, Sačuková 20 Kčs, A. Hepfel 30 Kčs, J. Macháček 20 Kčs, dále krajané z obce Žebráky: Vladimír Martinec 100 Kčs, Jaroslav Vaňátko 100 Kčs, Josef Vaňátko 100 Kčs, Josef Chmelařík

100 Kčs, Libuše Kadlecová 100 Kčs, Alexandr Sodomek 100 Kčs, Anton Vaňátko 100 Kčs, Václav Roubal 100 Kčs, Miloslav Mašek 50 Kčs, Anna Chmelaříková 100 Kčs, Václav Lacina 50 Kčs.

Svými dary na Fond pro vybudování pomníku obětem Č. Malína v Žatci přispěli tito krajané: Josef Kubizňák, Pernarec, 400 Kčs, Naděžda Kovaříková, Jilovec, 300 Kčs, Frant. Janda, Skelná Huť, 225 Kčs, Věra Bohatá, Vojkovice, 100 Kčs, Frant. Andrie, Studánka, 50 Kčs, Jindřich Mauler, Pernarec, 100 Kčs, Emil Nesvadba, Drahomyšl, 200 korun.

Všem výše uvedeným dárcům vzdáváme srdečný dík.

Na svatbě Marie Novákové s p. Josefem Rajtrem dne 17. 2. 1951 z Žatci bylo z podnětu br. Jiřího Kašpara vybráno na fond pro vybudování pomníku obětem Českého Malína v Žatci 1.000 Kčs.

Děkujeme upřímně všem dárcům a novomanželům blahopřejeme.

Na pohřbu Václava Janáka, konaném 23. 2. 1951 v Přibenicích, bylo vybráno z podnětu Josefa Saláka 1.100 Kčs na fond pro vybudování pomníku obětem Č. Malína. Stejná částka byla vybrána na účely pravosl. církve v Podbořanech.

Komise po vybudování památníku malínským mučedníkům děkuje srdečně všem dárcům, jakož i iniciátoru sbírky.

Děkujeme odbočce Svazu Čechů z Volyně v Podbořanech za věnování 5000 Kčs na fond pro vybudování pomníku obětem Č. Malína. Tento příkladný čin najde jistě odezvu i u jiných odboček.

Na svatbě sl. Aničky Hnzdilové s p. Jos. Kunáškem z Doláněk, konané 17. 2. 1951 v Nové Vsi, bylo vybráno z podnětu Josefa Moravce z Podbořánek a Jaroslava Bačovského z Nové Vsi 1.370 Kčs. na fond pro vybudování pomníku obětem Č. Malína.

Srdečně děkujeme všem dárcům jakož i iniciátorům sbírky a novomanželům upřímně blahopřejeme.

Na pohřbu p. Josefa Kovandy, konaném v Liberci, bylo vybráno příbuznými zesnulého 3.300 Kčs na fond pro vybudování pomníku obětem Českého Malína.

Všem štedrým dárcům srdečně děkujeme a pozůstalým vyslovujeme upřímnou soustrast.

Na pohřbu br. Václava Mastného v Lanškrouně dne 9. března 1951, byla na podnět br. Vladimíra Vondráčka z Uničova a Václava Mastného z Lanškrouna provedena sbírka ve prospěch fondu pro vybudování pomníku obětem Českého Malína v Žatci, která vynesla 1.210 Kčs.

Děkujeme všem štedrým dárcům, kteří na tuto sbírku jakoukoliv částkou přispěli. Pozůstalým vyslovujeme upřímnou soustrast.

Z podnětu Duchovní správy pravoslavné církve ve Verneřicích byla provedena sbírka na Fond pro vybudování pomníku obětem Českého Malína v Žatci mezi krajanými v obci Čisáfský. Na sbírku, která vynesla 1.150 Kčs, přispěli svými dary: Josef Mensl, 300 Kčs, Josef Žrout, 100 Kčs, Alois Vondráček, 100 Kčs, Václav Stocký, 100 Kčs, Anna Mičulková, 100 Kčs, Vladimír Nič, 100 Kčs, Antonín Kracík, 100 Kčs, Václav Vlček, 100 Kčs, Vlad. Pazderník, 50 Kčs, Josef Pazderník, 100 Kčs.

Děkujeme všem dárcům a rovněž iniciátorům sbírky.

Malý oznamovatel

Blahopřání

V sobotu dne 24. března t. r. uzavřel zaměstnanec SČZV Evžen Matijenko sňatek s Marií Slavkovou ze Žatce. Při té příležitosti vyslovujeme jim nejsrdečnější blahopřání a přání radostných úspěchů ve společném životě.

Spoluzaměstnanci ze Svazu Čechů z Volyně a Věrné stráže.

Dne 15. března t. r. dožila se naše drahá matka, babička a prababička p. Káťa Sýkorová z Metnice u Kozína na Volyni svých 76. narozenin.

Hodně zdraví a spokojenosti do dalšího života přejí

děti, vnuci a právnicki.

Dne 20. března 1951 dožil se náš otec a dědeček Petr Liška 70 let. U příležitosti jeho jubilea všechno nejlepší do dalších mnoha let přejí děti a vnuci.

Hledám krajana Petříčka, posledně bytem v Horochově na Volyni, kde byl zaměstnán jako cukrář a pekař. Jmenovaný nechť oznámí své nynější bydliště na adresu: Alois Mareš, Smolín 23. p. Pohořelice.

Zpráva pražského zástupce SČzV Jaroslava Kozáka na valné hromadě, dne 4. března 1951

Přátelé, dnešní moje zpráva o mém působení u ústředních úřadů v Praze, jako zástupce Svazu Čechů z Volyně, bude dosti krátká, jednak proto, že náš jednatel br. Nágl již některé problémy vysvětlil a také proto, že v roce 1950 se nám nepodařilo splnit celkově náš úkol.

Na valné hromadě na jaře roku 1950 byl jsem pověřen projednati u patřičných ministerstev hlavních naší záležitosti a to:

1. Proplacení náhrady přestěhovačům z Volyně za zanechané majetky, složené ruble a obligace sovětských státních půjček.

2. Vrácení pojistných premií našim lidem za rok 1946 — 1947.

3. Vrácení daní za rok 1946 — 1947 na základě mezistátní smlouvy mezi ČSR a SSSR ze dne 10. 7. 1946

4. Dodatečné přesídlení rodin vojáků 1. čsl. armádního sboru v SSSR.

Nepodařilo se nám projednati hlavní náš úkol, t. j. vyplacení náhrady za zanechané majetky. Po celé řadě žádostí a urgencí o celkovité vyplacení náhrad bylo dohodnuto, aby prozatím náhrady byly vyplaceny jen sociálně slabým reemigrantům ve formě záloh, ve výši 50% a také dělníkům, penzistům, zaměstnancům a zemědělcům, členům JZD. Jelikož jednání v této věci se vlekle a bylo zdlouhavé, Svaz Čechů z Volyně podal patřičnou žádost na kancelář presidenta republiky. Odpověď dosud nedošla, ale je mi známo, že kancelář pres. republiky zažádala patřičné ministerstvo o informace a mám naději, že v brzké době SČzV obdrží odpověď.

Záležitost vrácení pojistných premií byla vyřízena kladně a čsl.

pojišťovna, n. p. po projednání a provedení patřičných šetření, zařídila vyplacení (vyúčtování) pojistných premií a to: úrazových, protipožárních, proti krupobití a proti pádu dobytka. Okres Podbořany již proplácí výše uvedené premie, okres Zatec začne s vyplácením během několika dnů a další okresy budou následovati. Také ústřední sociální pojišťovna zařídila vrácení (vyúčtování) úrazového pojištění. Celá záležitost se zdržela částečně i z viny našich lidí, poněvadž v patřičné době ne všichni reemigranti z Volyně se zapsali u ministerstva práce a soc. péče do seznamů reemigrantů. Nárok na vrácení pojistných premií má jen ten přestěhovec, který jest zapsán ve výše uvedených seznamech a zápis ten měl být proveden do konce roku 1948.

Celá řada našich přesídlelců tento zápis neprovedla a tímto svým nezájmem a nevědomostí, (nečetli Věrnou stráž) zdrželi projednání záležitosti vrácení premie. Takových opozdilců v roce 1950 se přihlásilo několik set.

Vrácení daní bylo již provedeno v 95% a pozůstalé ojedinělé případy se provádějí.

Dodatečná reemigrace ze SSSR se neprovádí a jen ojedinělé osoby a rodiny příslušníků naší východní armády přijíždí do ČSR za souhlasu ministerstva vnitra a na sovětské zahraniční pasy (s čsl. visem) většinou s dvouletým termínem k pobytu. Tyto osoby se musí po příjezdu do ČSR hlásiti na sovětských zastupitelských úřadech a po uplynutí termínu pobytu musí žádati sovětské úřady o prodloužení této lhůty.

Vyřizoval jsem a projednával celou řadu jiných záležitostí a různých

zpráv a jako hlavní uvedu postavení památníku vyvražděného a vypáleného Českého Malína na Volyni. Na žádost SČzV požádal jsem Ing. arch. Feixnera, známého přítele volyňských Čechů a naši krajanku, akadem. sochařku Levickou, aby vypracovali projekt památníku. Model byl v krátké době vyhotoven a odeslán do Zatece. Jest to velice umělecké a hodnotné dílo, vyhovující a uspokojující naše požadavky, o čemž svědčí celá řada pochvalných příspěvů, odpovídajících na vyzvu SČzV, uveřejněnou ve Věrné stráž, aby se naši lidé vyjádřili o předložených 2 návrzích. Všechny hlasy byly pro tento návrh Ing. Feixnera.

Dále byla provedena přihláška 2% sovětské státní půjčky u národní banky, v částce 217.000 rublů, které nám byly vyměněny státní bankou v Moskvě za složené staré sovětské obligace státních půjček ve výši 663.000 rublů. Uvedené obligace jsou vlastnictvím 518 našich přistěhovačů (povětšinou bývalých příslušníků 1. čsl. arm. sboru) a dočasně jsou uloženy na našem velvyslanectví v Moskvě, které zároveň sleduje slosování a připadající premie nám poukazuje. Do března 1951 nám bylo poukázáno již 61.000 Kčs. Jelikož rozdělení této částky jest technicky a právně neproveditelné, navrhuji, aby valné shromáždění tuto částku poukázalo na budovu památníku obětem Českého Malína.

Tímto končím svoji zprávu a jako v roce 1950 doporučuji všem našim odbočkám a krajanům, aby projevovali větší zájem o naše věci, finančně a morálně podporovali náš týdeník „Věrnou stráž“ a v tomto všem přejí mnoho zdaru.

Zpráva J. A. Martinovského, předsedy komise pro vybudování pomníku obětem Českého Malína, přednesená na páté valné hromadě Svazu Čechů z Volyně, konané dne 4. března 1951

Komise začala vyvíjet v minulém roce větší činnost než dosud. Ve spolupráci s Ústředním výborem SČzV začala realizovat myšlenku vybudování pomníku obětem Českého Malína. Abychom mohli uskutečnit vybudování pomníku, potřebovali jsme jednak návrhy na pomník, jednak finanční prostředky k uhrazení nákladů spojených s jeho vybudováním. Máme dva návrhy na pomník, které již byly otištěny ve VS a kte-

ré tu máte možnost posoudit a vyslovit se o nich.

Podle předběžných rozpočtů náklady na pomník budou se pohybovat od 200.000 Kčs do 400.000 Kčs. Samozřejmě, že tento obnos ještě nemáme a proto se obracíme většinou prostřednictvím VS na naši krajaňskou veřejnost, aby nám svými dary a sbírkami při různých příležitostech, jako svatby, křtiny a pod. pomohla sebrati tuto značnou částku. abychom mo-

hli dostát své povinnosti vůči malínským obětem. Obracíme se také na příslušné úřady a organizace, aby svými dotacemi a dary posílili náš fond pro zmíněný účel.

Považuji při této příležitosti za svou povinnost poděkovati všem štedrým dárcům, kteří svými menšími, či většími dary podpořili naše snahy o realizaci stavby pomníku malínským mučedníkům. Děkuji srdečně jak jedincům, tak spolkům, farám a těm našim odbočkám, kte-

ré se pohotově ozvaly na naše výzvy ve VS. Zároveň také nemožno opomenouti, abych nepoděkoval jak redakci Věrné stráže za propagaci sbírek a celé této naší akce, tak ústřednímu výboru SČZV a zaměstnancům ústřední kanceláře, zejména tajemníku br. Náglovi, který ve své zprávě se zmínil, že na něm leží tíha celé administrativy, spojené s vyřizováním záležitosti vybudování pomníku.

S tohoto místa také s uznáním a s povděkem kvituji obětavost umělců, kteří zhotovili návrhy na

pomník. Jsou to: akad. sochař Fr. Rada ze Žatce a arch. Feixner s akad. sochařkou Ninou Levickou z Prahy.

Apeluji na zástupce odboček a na vás všechny, abyste ve svých působitích propagovali mezi našimi krajany myšlenku vybudování pomníku již v blízké době.

Památník malínským mučedníkům bude nejen připomínkou na zločin fašistů v Českém Malíně, jež právem nazýváme volyňskými Lidicemi, nejen památkou na oběti Českého Malína, Michny — Sergejovky, ale bude i symbolem

utrpení, kterému byla naše větev na Volyni vystavena za fašistické okupace a výrazem naší hluboké vděčnosti těm, kteří toto utrpení za cenu vlastních životů odčinili. Pomník obětem Českého Malína bude také naší odpovědí podněcovatelům nové války, jimž ještě neoschly katovské sekery od krve nevinných obětí z minulé války. Pomník bude po věky připomínat všem hrůzy válek a bude našim přínosem k posílení míru v celém světě.

Zpráva kulturní komise

Podávám zprávu kulturní komise za odstoupivšího kulturního referenta krajana Vladimíra Libovického. O všech našich kult. akcích jste byli podrobně informováni prostřednictvím Věrné stráže. Omezím se proto jenom na konstatování a stručné hodnocení.

Kulturní činnost byla až dosud jedním z hlavních bodů činnosti Svazu Čechů z Volyně. Ještě než přijely naše rodiny, byl vytvořen odborem mládeže při Svazu Čechů z Volyně malý soubor, který uspořádal řadu vystoupení, jako np. v Tuchovicích na Zatecku a ve Strojeticích na Podbořansku. Když pak přišel v roce 1947 do Žatce mistr Libovický, byl dán základ rozsáhlé naší činnosti, jejímž vyvrcholem byly olympiady lidového umění a tvorby volyňských Čechů, z nichž třetí, závěrečná, byla uspořádána v tomto funkčním období.

3. olympiada lidového umění a tvorby volyňských Čechů konaná ve výročí malínské tragedie v Novém Malíně na Moravě byla svým rozsahem snad největším podnikem v celém našem kulturním snažení. Ze Žatce byly vypraveny tři autobusy s účinkujícími. Po vyřizovací soutěži v N. Malíně absolvovali soutěžící ve dvou dnech veřejná vystoupení v Šumperku, Mohelnici, Šternberku a ve Dvoře Králové n/L. Tak díky obětavosti účinkujících byl velký propagační úkol, jež byl olympiádou sledován, splněn. I když návštěva na veřejných vystoupeních ve zmíněných městech byla menší než se očekávalo, přece jen už ta skutečnost, že Volyňští mají tak široce organizovanou kulturní činnost, působila v náš prospěch a ve prospěch krajanů zejména v místech jako np. Dvůr Králové n/L, kde o nás vědí v tom směru velmi málo a kde poměry a vzájemné vztahy krajanů a tamních usídlenců se zlepšily jen velmi pomalu.

Třetí olympiada splnila také svůj úkol tam, kde měla probouzet

dřímající tvůrčí schopnosti a nadšení naší mládeže i starších. Je toho nejlepším důkazem to, že dala podnět k vytvoření dvou dalších souborů: kulturního souboru „Moravan“, jenž byl radostným překvapením 3. olympiady a pěveckého sboru volyňských Čechů v Žatci.

Kulturní komise sestavila dále pořad kulturního večera, pořádaného Svazem ČZV u příležitosti žatecké dočesné. Vystoupili na něm vítězové našich olympiád a můžeme říci, že to byl nejlepší večer z pořádaných kulturních večerů při té příležitosti pro česáče. Svědčila o tom účast a spokojenost česáčů i místního obecního a svědčí o tom i poděkování, kterého se nám dostalo od MNV.

To byly dvě akce v období od min. valné hromady, při kterých kulturní komise jako taková spolupůsobila. Jinak se její činnost neprojevila, neboť její členové jsou usídleni v různých místech ČSR a nemohli se scházet, čímž se stávala těžkopádnou a málo iniciativní. Kulturní komise však sledovala činnost zejména našich kulturních souborů a s uspokojením můžeme konstatovat, že to byla činnost úspěšná. Soubor „Šumavan“ na Horšovskotýnsku se zúčastnil vedle řady vystoupení v okrese Soutěže tvořivosti mládeže a stal se vítězem okresního kola. Soubor „Žitomír“ na Jáchymovsku velmi účinně spolupracuje na propagaci čs.-sov. přátelství ve svém okrese i v kraji. S neobyčejným úspěchem npř. vystoupil u příležitosti Dne horníků na slavnosti v Jáchymově a později v Karl. Varech. Bohatou činnost vykazuje nejmladší soubor „Moravan“ v Mohelnici, který se stal vítězem dokonce krajského kola STM. Pěvecký sbor volyň. Čechů v Žatci vystoupil mimo jiné svou vložkou u příležitosti sokolských šibírek, našeho plesu, na členské schůzi místní odbočky SČSP v Žatci a na besedě se zemědělskými ženami v Dobřičanech

V závěru ke zprávě kult. komise v období od 4. valné hromady chtěl bych zhodnotit celkově naši kult. činnost. Co bylo jejím účelem? Probouzet a podporovat tvůrčí schopnosti našich krajanů, ukázat kult. vyspělost naší menšiny, spolupůsobit při asimilaci, propagovat čs.-sov. přátelství a slov. lidové umění mezi čs. lidem.

Dnes, po čtyřech letech zahájení této kult. činnosti můžeme s uspokojením konstatovat, že účel je rovněž splněn. Začalo se s malým souborem v Žatci, který se pak rozrostl v krásné těleso. Pak přišly olympiady a s nimi nové kult. soubory jako „Volyň“ v Suchdole n. O., „Žitomír“, „Šumavan“ a „Moravan“. Nehledě na velký počet jedinců, kteří se zúčastnili olympiád, už z toho vidíme, že tvůrčí schopnosti našich krajanů byly probouzeny a t.m. že rozšiřovali svou činnost i ve svém blízkém okolí, ukazovali i naši kult. vyspělost. V asimilaci je účel kult. činnosti splněn ještě více. V souboru „Žitomír“ působí řada členů ze řad místních občanů, v „Moravanu“ jsou zapojeni pionýři z Mohelnice atd. Docházejí nám rovněž zprávy, že volyň. Češi spolupracují jako členové i jako vedoucí kult. souborů ČSM. Na pionýrském mezu, pořádaném před časem v Žatci, velmi dobře se uvedl žákovský soubor z Měcholup, jež vedoucím je učitel krajan Buchalský. Na Podbořansku zvítězil v okresním kole STM soubor vedoucí krajanem prof. J. Reblem. To všechno jsou skutečnosti, které svědčí o tom, že schopnosti našich krajanů se projevují aktivní prací v místech svých působení a že nestává předpokladů, aby tu byla kult. komise, která by měla za úkol to, co je již splněno. Vytýčovat nové centralistické úkoly v době, kdy spějeme a působíme k asimilaci, ke splnutí s domácí lidem, by nebylo účelné. Navrhují proto, aby byla kult. komise zrušena.

Václav Židlický

Zpráva br. Evžena Matijenky, člena historické komise Svazu Čechů z Volyně na páté valné hromadě

Vážení krajané!

Byl jsem pověřen, abych vypracoval zprávu historické komise. Když při této příležitosti jsem přemýšlel o práci, kterou vykonala historická komise, musím říci, že toho není mnoho a to hlavně proto, že její práce je ztížena tím, že členové komise jsou roztroušeni po celé republice a také okolností, že práce historické komise nenachází patřičného pochopení u širokých vrstev naší krajské pospolitosti.

Historická komisi uložila minulá valná schůze, aby:

1. pokračovala ve sběru hist. materiálu, týkajícího se života volyňských krajanů v cizině, který by v budoucnosti sloužil k založení volyňského musea

2. pokračovala v uveřejňování popisů českých obcí na Volyni a hlavně, aby organisovala popisy těchto obcí mezi našimi krajaný. Popisy mají sloužit za podklad k vydání dějin české Volyně v celku.

K tomu účelu byl dán k dispozici hist. komisi tiskový fond SČzV.

My zde v Žatci jsme sledovali práci hist. komise, kritisovali ji a hledali způsoby jak jí pomoci. Bylo to zejména po návratu našeho ústř. taj. ze zdravotní dovolené a hlavně po zakončení velké akce odkladu splátek, kdy jsme byli trochu volnějš. a kdy jsme se rozhodli k jednání. Dospěli jsme totiž k přesvědčení, že hist. komise, bude-li ponechána sama sobě, úkolu se nezhostí. Kdo má představu o sběratelské práci, ten ví, kolik soustavnosti, houževnatosti a hlavně kancelářské práce vyžaduje.

A to vše scházelo hist. komisi. Zde nestačí dát povel: „krajané, hist. komise se rozhodla dělat to a to, připojte se k akci!“

Zde bylo třeba provádět nejedn. uvědomovací práci mezi krajaný a přesvědčiti je o tom, že materiál, který věnují, resp. propůjčí hist. komisi, nepřijde nazmar, že nebude zneužit a že s ním bude naloženo se vši vážností s jakou byl a je nám zasílán.

Dále bylo nutno přesvědčovati naše krajaný o nezbytnosti soustřeďování hist. materiálu a o nutnosti sepsání dějin české Volyně, abychom tak přinesli i my kulturní příspěvek do celonárodního úsilí a obohatili pokladnu národních idealů o ty, za které jsme my a naši rodiče bojovali. Význam této práce je dalekosáhlejší než se na první pohled zdá. Zkrátka bylo a je nutné působit k tomu, aby do celé této práce se zapojili všichni naši krajané. Jedině tehdy podaří se nám mobilisovat pro tuto práci všechny naše síly a bude zaručen zdar věci a hlavně její pravdivost a trvanlivost.

V tomto směru pracovali jsme intenzivněji teprve v posledních měsících a dosáhli jsme již velmi dobrých výsledků.

Podařilo se nám získati na 550 fotografií ze života spolkového, kulturního, církevního, politického, pohledy na obce a jiné, které budou cenným přínosem pro naše museum. Získali jsme bohatou historickou literaturu; 4 hist. díla pojednávající o Volyni, čtyři vázané ročníky Hlasu Volyně, 3 kalendáře Hlasu Volyně, 6 map Volyně, ročníky Českoslovana, různou literaturu volyňských autorů, celkem asi 20 knih a mnoho jiných věcí, které mají historickou cenu. Tyto věci budou ještě během tohoto měsíce rozříděny a v příštích měsících budou dárčům jmenovitě zaslány děkovné dopisy.

Přistoupili jsme již k realizaci volyňského musea a to tím, že jsme vypracovali podrobný jeho plán a uzavřeli s MNV v Žatci smlouvu o jeho instalaci v rámci zeleňského městského Polánkova musea. Musím říci, že jsme našli u místních činitelů vřelé pochopení a na tomto místě jim ještě jednou vzdávám děk za nás všechny. Požádali jsme pro museum u MŠVU o subvenci.

Bylo pokračováno v uveřejňování popisů českých obcí a do dnešního dne je jich napsáno celkem 12. Vzhledem k tomu, že se nám popisy scházely velmi pomalu a při přípravných pracích pro

museum potřebovali jsme poslední a rychle zprávy o všech českých obcích na Volyni, provedli jsme dotazníkovou akci.

Touto akcí pokoušme se doplniti ty historické mezery, které jsou v literatuře o Volyni. Akce probíhá ještě nyní a už dává radostné ovoce spolupráce s celou naší veřejností. Rozeslali jsme celkem 386 dotazníků a vrátilo se nám během tří týdnů 62, to je dosti značné procento. Věříme, že i ti ostatní, kteří obdrželi dotazníky, vrátí nám je vyplněné co možno nejdříve anebo—v případě, že je nebudou moci vyplniti sami—vrátí je s udáním jména osoby, která by tak mohla učinit.

Pro museum, pro jeho výstavní část, bylo nakresleno 7 map Volyně.

Jak jsem uvedl výše, minulá valná hromada dala k dispozici historické komisi tiskový fond. Z tohoto fondu bylo vyplaceno 15.000 Kčs za popisy českých obcí na Volyni a 1.000 Kčs na přípravné práce pro museum. To je vše o tom, co jsme vykonali a jak jsme to prováděli.

Nyní stručně o plánu práce pro příští období.

1. Musíme aktivisovat a přizvat ke spolupráci celou naši veřejnost, především učitele, aby každý napsal alespoň stručný popis obce, ve které nejdéle na Volyni působil a tento popis zaslal nám do konce května 1951.

2. Ve Verné stráži budeme soustavně uveřejňovati zprávy hist. komise a budeme nabádat naše krajaný ke spolupráci s hist. komisí, aby se výstavba musea stala záležitostí a láskou každého uvědomělého Volyňáka. Rovněž všechny ostatní krajaný, kteří přislíbili, že udělají popis své obce, vyzveme aby tak učinili co nejdříve.

3. Zajistíme veškerou práci komise finančně.

4. Veškerou práci na tomto úseku naší činnosti přivedeme do takového stavu, aby mohla být zveřejněna v rámci Polánkova musea do příští valné hromady.

Zpráva o činnosti sociální komise SČzV za rok 1950

Předseda komise: br. Vlast. Beneš

Členové: br. Alex. Nágel

br. Igor Tučák

Celkem 265.156,80 Kčs soustředil Svaz Čechů z Volyně na ho-

fovosti pro sociální účely. Zde vidíme názorně, že korunka ke korunce tvoří úctyhodný obnos, kterým přátelé volyňských spolu s volyňským bratrstvím při každé příležitosti, když se sejdou, af

v užším, rodinném nebo širším příbuzenském kruhu, aby oslavili nějakou rodinnou událost — většinou svatbu nebo křtiny — pamatují na ty, kdo někoho z rodiny ztratil — většinou živitele —

a v důsledku toho se ocitli v těžkých životních poměrech.

Jest si opravdu přáli, aby tento chvályhodný zvyk sbírek na sociální účely Svazu Čechů z Volyně se stal tradicí a krásným dovršením každé rodinné slavnosti.

Za rok 1950 vyplatil Svaz Čechů z Volyně na jednorázových výpomocích a podporách vdovám, sirotkům, pozůstalým po padlých, invalidům, studentům a sociálně slabým volyňským Čechům 135.350,70 Kčs

OAVNF v Žatci:

dar na zakoupení léků pro bojující lid Koreje . . . 5.000,— Kčs
Tento skromný dar je symbolickým vyjádřením obdivu a sympatií ke korejskému lidu, který neohroženě a tak hrdinsky brání svoji zemi před krvavým americkým imperialismem.

Prostřednictvím učňovských domovů pro hornické učně vyplaceno 25 chovancům — volyňským Čechům 12.590,— Kčs
à 500,— Kčs každému. Dary cho-

vancům zakoupily naším jménem k vánočním svátkům správy učňovských domovů.

Dary tyto jsou symbolickým vyjádřením vděčnosti a uznání naší krajanské veřejnosti těm, kteří se přihlásili k budování a výstavbě naší vlasti na jednom z nejdůležitějších pracovišť — v hornictví.

Okresní národní výbor:

Vánoční balíčky pro vojáky patronálního vojenského útvaru „Volyňských Čechů“.

20 balíčků s obsahem cigaret a různých knih (politická literatura a beletrie pokrokových spisovatelů) v celkové hodnotě 4.040,— Kčs

Dětský domov v Žatci:

Za práci na montáži drůbežárny a dar k velikonočním a vánočním 14.205,50 Kčs

Domov pro přestěhovalce v Českém Dubu:

Pro naše nejstarší krajany k vánočním 1950 6.320,— Kčs
Celkem v roce 1950 vyplaceno ze

sociálního fondu **177.506,20 Kčs**

Tato uctyhodná částka svědčí jednak o dobré vůli, pochopení a snaze pomoci těch volyňských Čechů, kteří měli možnost své hospodářské poměry jakž takž konsolidovat a s druhé strany o těžké finanční situaci a potřebách zvláště těch, kdo ztratili ve válce své živitele.

Celkem postoupilo žádostí o sociální výpomoc 209
zamítnuto 48
Žádostí kladně vyřízeno 161

Zůst. k 1. 1. 1950	165.194,80 Kčs
Příjem za 1950	99.962,— Kčs
Celkový příjem	265.156,80 Kčs
Vyplaceno r. 1950	177.506,20 Kčs
Zůst. k 1. 1. 1951	87.650,60 Kčs
Příjem za I. a II. měs. 1951	27.524,— Kčs
Příj. k dneš. dni	115.174,60 Kčs
Vyd. k dneš. dni	26.022,— Kčs
Zůst. k dneš. dni	89.152,60 Kčs

Všem dárcům tímto srdečně děkujeme.
Igor Tučák.

Resoluce páté valné hromady Svazu Čechů z Volyně

Pátá valná hromada Svazu Čechů z Volyně usnáší se na této resoluci, která budiž považována za doplnění plánu činnosti naší zájmové organizace a směrnicí pro další pracovní období:

1. Vzhledem k tomu, že řada odboček Svazu Čechů Volyně neplní své povinnosti, ukládá se ústřednímu výboru, aby provedl likvidaci těchto odboček: Domažlice, Litoměřice, Planá u M. L., Nový Jičín (Suchdol n. O.), Chomutov, Aš, Teplice, Tachov, Olomouc.

2. Komisi pro vybudování pomníku obětem Českého Malína v Žatci se dává za úkol zajištění dostatečných finančních prostředků pro realizaci příslušného návrhu na stavbu pomníku.

3. Historická komise SČZV se vyzývá k intensivnější činnosti. Krajané se žádají, aby darovali nebo propůjčili historicky cenný materiál pro instalaci volyňského oddělení při městském Polánkově

museu v Žatci. Finanční prostředky k zajištění prací historické komise budou poskytnuty z tiskového fondu SČZV. Propagaci činnosti historické komise provede Věrná stráž.

4. Všem event. výher z obligací stát. půjček SSSR, uložených svého času reemigranty z Volyně u SČZV a deponovaných u čs. vyslanectví v Moskvě, budiž použito na fond pro vybudování pomníku obětem Českého Malína v Žatci.

5. Připomíná se znovu všem krajanům z Volyně, aby se zapojili do veřejného života a účinně přispívali na svých místech a dle svých možností k urychlení výstavby socialismu v naší vlasti.

6. Doporučuje se všem volyňským Čechům — zemědělcům, aby projeвили více iniciativy při zakládání JZD v místech svého osídlení a napomáhali rovněž k přechodu JZD na vyšší typy, uplatňující své mnohostranné zkušenosti.

7. Příslušníkům čs. zahraniční armády ze SSSR z řad volyňských Čechů se ukládá za povinnost aktivní účast ve Svazu bojovníků za svobodu.

8. Všem volyňským Čechům se znovu připomíná jejich povinnost vůči celku spočívající na členství ve Svazu Čechů z Volyně, podporování všech jeho opatření, v řádném placení členských příspěvků a předplatného za zájmový týdeník Věrná stráž, jehož odběr je rovněž povinností každého krajana.

9. Valná hromada Svazu ČZV protestuje proti všem činům podněcovatelů války, zejména proti remilitarisaci západního Německa, propouštění válečných zločinců, podporování činnosti zrádné emigrace, persekuci obránců míru v kapitalistických státech, odsuzuje hanebné prohlášení OSN Lidové číny za útočníka a staví se bezvýhradně za věc míru na celém světě.

Popisy českých osad na Volyni — Kupičov

Napsal Josef Toman — Upravil a doplnil Václav Židlický 7. pokračování

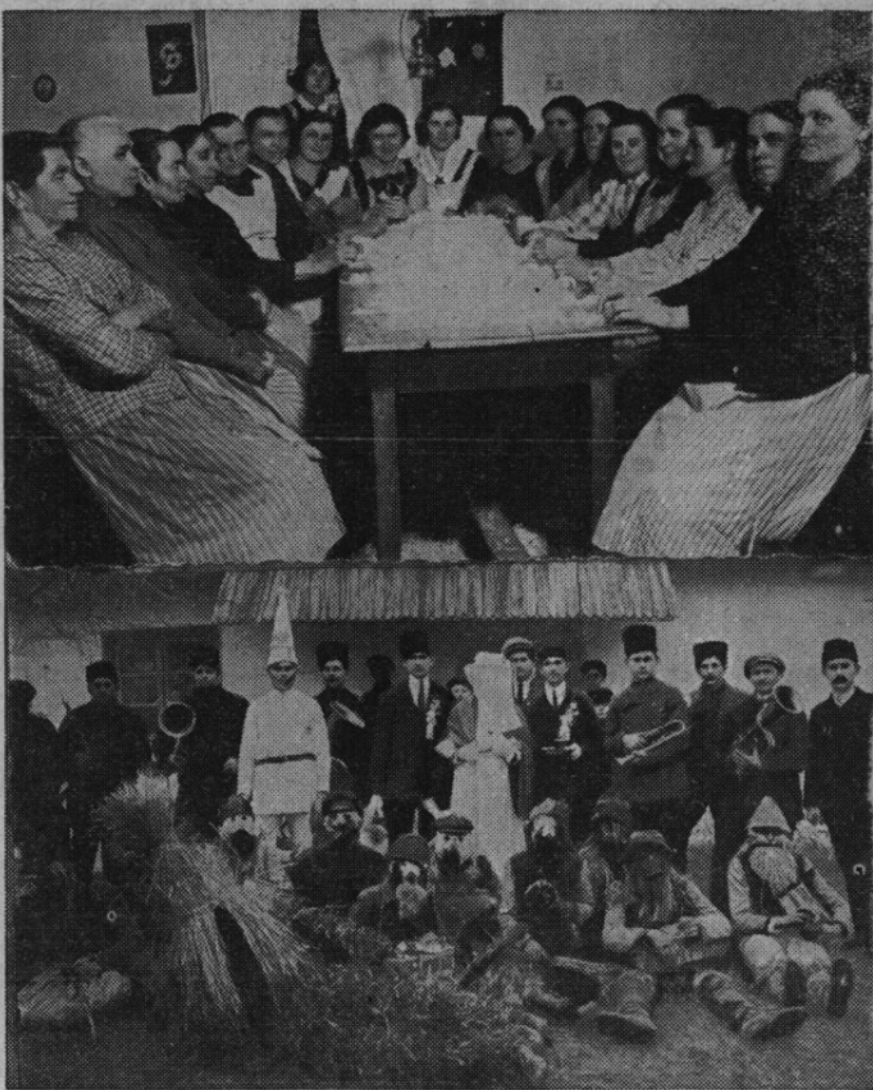
Život před první svět. válkou

Život před první světovou válkou vyznačuje se stoupající životní úrovní. Těžké začátky byly již dávno překonány a začíná slibný rozvoj. Češi, jak známo, byli v zemědělském hospodaření velmi vyspělí. A svých bohatých znalostí použili i zde, kde jim úrodná ukrajinská země znamenitě sloužila. Brzy poznali, že se zde daří ovoce. I začali tedy zakládat ovocné zahrady. Ze začátku se sadařství v Kupičově nemohlo uchytit. Jakmile byly zasazeny mladé stromky, nadějně se „chytly“, ale za pár let listí začalo žloutnouti a strom usychal. Hned pod ornici byla totiž tvrdá vrstva křídly. Postupem času však byla zjištěna místa, kde se ovocným stromům daří a tam byly založeny zahrady. Poslední dobou už téměř nebylo české usedlosti v Kupičově, při níž by nebyla alespoň menší ovocná zahrada. Větší ovocné zahrady měl Josef a Jaroslav Tcšnerovi. Bujalský, Mokřý, Šebesta, Kalivoda Václav, Matouš Václav a j.

Mnohem důležitějším činem však bylo pěstování chmele, které zvláště před I. svět. válkou bylo v Kupičově hodně rozšířené a neslo bohaté zisky.

Chmel se v Kupičově začal pěstovat později, než v jiných obcích, protože kupičovští občané kupovali chmelovou sád právě v těch českých obcích, kde se již chmel pěstoval, zejména v obcích u Lucka a v Ivaničích. Dosáhl však záhy takové popularity, že pěstování chmele se stalo věcí téměř každého občana. Odborně vzdělaným pěstitelům byl krajan Titěra, který se o chmelářství v Kupičově nemálo zasloužil. Pěstoval se t. zv. červeňák, zeleňák a zeměčák.

Celkem se v Kupičově, počítajíce k r. 1911, pěstovalo asi 10.000 kop. Nejvíce chmele pěstoval Václav Zápotocký a po něm syn Josef (180 kop). Větší chmelnice měli dále Frant. Tošner, Václav Loužil, Václav Vrba a Josef Bajer. Velikost chmelnic v Kupičově se pohybovala od 20 do 120 kop. Chmel se pěstoval nejdříve na „tyčkách“, teprve po roce 1903 se začaly vžívat drátěné konstrukce. Výnos chmele nedosahoval výše výnosu v jiných obcích. Nejlepší výnos byl na polnostech zvaných „U Dažvy“, když byl příznivý rok, dala kopa „šlahounů“ při dobrém obdělání i celý pud (16 kg) suchého chmele.

Kupičovské ženy při draní peří a „konc masopustu“ v Kupičově.

Ceny chmele byly velmi nestálé. Nejvíce se platil r. 1911: 40 rublů za pud. Protějškem k tomu byla léta 1906—7, kdy totéž množství stálo 2—3 ruble. Kupci byli obyčejně Židé, jako Šapiro v Dubně, nebo fa Špilka v Lucku. Někdy skupoval chmel také majitel českého pivovaru v Lucku Zeman.

V době I. svět. války Němci chmelnice zničili. Dubovými sloupky z chmelnic si opevňovali zákopy. Téměř zničené chmelářství v Kupičově zaznamenává rozkvět zase v letech 1922—23, kdy za 1 pud se platilo až 250 zl. Tato vysoká cena byla příčinou, že Češi znovu začali zakládat chmelnice. Ale rychlý vzrůst poválečného chmelářství byl osudně zasažen hospodářskou krizí v letech 1929—30. O chmel se nikdo už nezají-

mal a s polí se ztrácela chmelnice za chmelnic. Poslední měl Josef Zápotocký, který ji zrušil r. 1937, ale konstrukce stála ještě za II. svět. války.

Většina pěstitelů chmele v Kupičově byla členy chmelářského spolku v Dubně. Někteří pěstitelé se zúčastnili také výstav, jako n. příklad Ant. Kučera, který vystavoval své vzorky v Dubně, Václav Zápotocký a Václav Loužil, kteří se zúčastnili chmelářské výstavy ve Varšavě.

Chmel se v Kupičově sušil nejdříve na t. zv. l'skách. Teprve r. 1909 si vystavěl Jan Zápotocký první suširnu a o rok po něm Václav Novotný.

Česání chmele v obci mělo své kouzlo. Česalo se na dvorech a často i večer. Vypomáhali při tom

Ukrajinci, zejména ukrajinské ženy. Při práci si zpívaly — a to byly právě poetické ukrajinské večery.

Také dlouhé zimní večery byly vyplněny prací. Ženy se střídavě scházely v některém statku, kde draly peří. Při draní děvčata zpívala a chlapi hráli na harmoniku. Na „dodernou“ bylo vždycky velké pohoštění kávou, vodkou, masem, a buchtami. Zvyk ten se udržel až do reemigrace. Muži opět po večerech pletli košíky, koštata a připravovali hosp. nářadí na jaro.

Před první světovou válkou kupičovští občané měli mezi sebou již řadu živnostníků a řemeslníků. Dle údajů z r. 1911 byli v Kupičově 3 hostinští, 2 řezníci, 1 pekař, 7 kovářů, 9 obuvníků, 5 krejčíků, 4 truhláři, 2 koláři a j. Antonín Maleček vlastnil rozsáhlou dílnu na hosp. stroje, kde pracovala řada Ukrajinců i Čechů, kteří se tu vyučili v řádné řemeslníky.

Řemeslníkům se v Kupičově dařilo dobře, neboť v sousedních ukr. vesnicích řemeslníci nebyli a Ukrajinci byli nuceni obstarávat si své potřeby v Kupičově. Rovněž kupičovští živnostníci z toho měli zisk, protože přijeli někdo k řemeslníkovi, obstaral si zde obvykle i nákup.

Do života před I. svět. válkou rušivě zasáhla rusko — japonská válka. Její přímé důsledky se v obci sice neprojevaly, ale někteří z občanů byli povoláni do armády. Přímě se této války zúčastnili: Karel Vávra, Josef Hálek, Josef Šlegl, Adolf Horáček a Josef Kalivoda.

První světová válka

Přišla po předcházejících zjevech sice očekávaně ale zcela náhle, aby zhořdně zasáhla do slibně rozvíjejícího se českého života. Radostně bušící tep české volyňské práce byl na delší dobu zastaven a její dosavadní výsledky byly ničeny.

Kupičovští občané se s válkou setkali tvář v tvář v červenci 1915, když ruská carská armáda ustupovala po porážce u Gorlice pod tlakem spojených německých a rakouskouherských vojsk z ruského Polska. Před odchodem Rusové strašili Čechy rakouským nepřítelem, který prý uťezává lidem jazyky, uši atd. Viděli totiž v Čechách živél hospodářsky silný a nechtěli jej nechat k prospěchu nepřítelově. I snažili se Čechy přimět k odjezdu hloub do Rusi.

Kupičovští Češi nakonec také uvázili svoji situaci, naložili majetek na vozy a byli již shromážděni k odjezdu. Tu se přihnala rakous-

ká vojska a všichni Češi se musili vrátit na své usedlosti. Několika rodinám se však podařilo odjet hloub do Ruska, kde se jim po určité době dařilo dobře, neboť Rusové o ně zdarma pečovali. Později však byli po různu usazeni v různých místech a bylo jim i dosti vytrpěti. Do Kupičova se vrátili až po válce. Byly to rodiny: Rudolf Benda, Vincenc Čurda, Vilém Kozlík, Adolf Horáček, Štěpán Kozlík, Václav Fiala, Jan Židlický, Vladimír Ducháček, František Ducháček, Václav Košťál a Bedřich Šnidl.

Zatím v Kupičově nastala rakouská diktatura. Lidé od 18 do 65 let musili chodit na nucené práce. Platili jim 1 marku a 1/2 kg černého chleba denně. Meze mezi jednotlivými poli byly rozorány a selo se v celku. Celá sklizeň musila se pak odevzdati. Vedoucím rakouského okupačního vojska byl německý důstojník, kterého občané nazvali „Vaňka“. Ten za sebe menší provinění, jako ku příkladu zpoždění do práce, nepozdravení jej, nebo utrnutí jablka na své zahrádě, dal vysázet postiženému 25 ran. Vymýšlel si i jiné kruté tresty, jako ku př. přivázání čelem proti parnému slunci. Zvláště krutým trestem bylo přivázání k výfuku plev při parní mlátičce v činnosti. Takto postižený občan byl po tomto trestu téměř zdušen. Nešťitli se takto mučiti i starší lidi. Čelem k parnému slunci byly postaveny zejména stařenky Honcová a Kalivodová. Za psaní soukromého deníku byli Josef Holub, Václav Košťál a Miloslav Baloun poslání na nucené práce do Německa.

Takové poměry v Kupičově trvaly 18 měsíců. Některá mladá děvčata byla zaměstnána ve sviňáckém lese vařením limonády pro armádu, jiní chodili na „tarták“ (pila) a nejvíce občanů pracovalo na stavbě úzkokolejné dráhy („kolejka“). Byla vystavěna již r. 1916 a spojovala řadu vesnic od Kupičova až do města Turijsk.

Roku 1922 byla však polskými úřady prodána a rozebrána jenom proto, že násep byl proveden přes pole Ukrajinců, kteří si toho nepřáli. Tak byl odstraněn jediný spoj Kupičova, který mohl sloužit pro event. vybudování řádné žel. dráhy, již by tu bylo tolik zapotřebí. Zřejmě tu rozhodovaly více zájmy osobního prospěchu před prospěchem obecním.

Hlavní válečná pohroma na obec přišla v letech 1916—17. Dosud obec trpěla pozvolným ničením novými rakouskými „hospodáři“; nyní utrpěla přímými ničícími důsledky války.

Začátkem r. 1916 podnikli Rusové silný útok na nepřítele v prostoru Lucka, aby ulevili francouzským spojencům tím, že upoutají na sebe část německé armády dorážející silnými útoky na statečně bráněnou franc. pevnost Verdun. (Známa brusilovská ofensiva.) Prolomili rakousko—německou frontu a vrhli nepřítele daleko zpět. Tak se rakousko—německá vojska zadržela až na řece Stochod, protékající obcí Vitoníž, vzdálenou 12 km od Kupičova, kde byly dlouhou dobu sváděny boje. V Kupičově byly nyní silné vojenské oddíly, které občané museli zásobovat.

Ještě r. 1916 vzplanul v obci v důsledku bojů oheň, jemuž padlo za obět osm hospodářských usedlostí a dílo to bylo dovršeno 22. V. 1917, kdy vyhořela celá hlavní ulice (přes 30 usedlostí) a pivovar. Budovy tohoto pivovaru byly vybudovány ještě před příchodem Čechů. Obec je prodala Židu Duvidovi, od něž pak pivovar koupil Jan Fiala a Václav Novotný, zvaný Jezuránský, kteří se na vlastnictví podíleli se synem Novotného — Bohumilem, zeťem Janem Šebestou, sládkem Jandou z Volkové a s j. Češi zakoupili nové stroje pro vnitřní zařízení a zvláště před I. svět. válkou hojně vařili pivo z českého chmele. Kupičovský pivovar zásoboval pивem i Kovel, Vladimír—Volyňský a okolní „krčmy“.

Za války se nevařilo a Němci si tam zřídili polní ošetřovnu. V kotelně byla zřízena lázeň. Vypráví se, že v té době praskl některý kotel a z toho prý vznikl onen oheň. Pravdou však je, že oheň byl asi úmyslně založen, jak tomu okolnosti nasvědčují. Němci měli v té době ustoupit a také ošetřovna byla již převezena. Když pak před obcí stojící rakouské oddíly chtěly pomáhat hasit, Němci jim nedovolili. Je tedy úmysl a původ ohně zřejmý.

Jak obec trpěla válečnými událostmi je vidět z několika údajů o změnách vládnoucích armád:

Dne 15. 7. 1915 přišli do Kupičova Rakusané, dne 30. 5. 1916 přišli do Kupičova Němci, dne 25. 3. 1919 přišli do Kupičova Poláci, dne 22. 7. 1920 přišla do obce revoluční sovětská armáda, dne 16. 12. 1920 byl Kupičov obsazen polskými vojsky, která zde zůstala do 14. 2. 1921, kdy život zase vpadl do mírových kolejí. Uvážíme-li, že přítomnost vojenských oddílů v obci, zejména v době války, není požehnaním pro obec a přičteme-li ještě tak časté změny vojsk, je vidět, jak válkou Kupičov utrpěl.

Pokračování

VYSTĚHOVALCI

Obrazy ze života volyňských Čechů — Píše Josef Foitík

8. pokračování

Bylo již hodně po půlnoci, když společnost, unavená tancem a zmořená pitím se rozešla a odešli také hudebníci. Václav s Krpatou bydleli v jedné straně města, ne sice již v hotelu, kde bylo bydlení velmi drahé a kde se také nemohli cvičit v hudbě, ale v soukromých bytech, které se jim podařilo sehnat. Bydleli však každý v jiné ulici. Najali si drožkáře, který je zavezl až na rozcestí, kde se museli rozejít. Dali si dobrou noc a spěchali každý svým směrem.

Václav měl v hlavě učiněný byt. Hudební solo, nádherná paláce, v němž hráli, opilý kníže, hromada bankovek — to vše se mu honilo hlavou v divokém reji. Zabrán ve své myšlenky, téměř si nepovšiml, že jej předjíždí nějaká drožka. Teptve ostrý cvakot koňských podkovek o kamennou dlažbu jej na to upozornil. Ohlédl se. Zdálo se mu, že z drožky vykoukla nějaká hlava a že si jej pozorně prohlíží, ale nevěnoval tomu příliš pozornosti. Musí být už co nevidět doma. Skrčil se ještě více do svého pláště a přidal do kroku. Zatočil kolem nároží a vkročil do ulice, která nebyla vůbec osvětlena. Rozložené stromy nad chodníky zvěšovaly ještě tmou.

Pojednou těsně před nim vynořily se dvě postavy a narazily přímo na Václava. Chtěl jim uhnout a jít dále, ale bylo již pozdě. Ucítil palčivou bolest na hlavě, v očích mu zajiskřilo, zapotácel se a svalil se na dlažbu.

Přivedla jej k sobě hrozná zima. Chtěl vstát, ale zapotácel se a znovu upadl. Nemohl si honem ujasnit, co se s ním vlastně stalo. Pojednou se mu však vracela paměť a s hrůzou si připomněl událost, která se před chvílí odehrála. To mu dodalo síly a nový pokus o zvednutí se již podařil. Ale málem se znovu nesvalil, když seznal, že je okraden. Zimník byl pryč, baryton byl pryč a kapsy naprosto prázdné.

Václav zatnul pěsti a současně se mu chtělo plakat. Co by to však bylo platné?

Dopotácel se domů a ulehl. Pak si vzpomněl, že by měl jít vlastně na policii a případ hlásit. Vstal proto a rozeběhl se na policii. Vypověděl vše, jak se celý případ dosud udál. Slíbili mu, že za věci

půjdou. Ale výsledek se dosud nedostavil.

Krpatovo líčení dojalo všechny a samozřejmě nejvíce Věru. Ta si často představovala obraz, jak Václav leží omráčen na dlažbě a v duchu nesmírně milého chlapce litovala.

Čas však plynul jako voda a o Václavovi nebylo ani slechu. Že by se mu zase něco přihodilo?

.XI

Josef Havlík svůj plán, o němž se kdysi zmínil své ženě, že totiž postaví hospodu, nespouštěl se zřetele. A jak plynula léta a postupně se dostavovalo slušnější živobytí, tento plán v něm uzrával, až konečně se proměnil v čin.

A tak v místech, kde ještě nedávno byl divoký les a kde se ozýval jen švítor plectva a ponuré vytí vlků, na čistě vymeteném dvořečku před novou hospodou Josefa Havlíka zarachotil buben, zahučela basa a do toho zašveholily klarinetky. Zvučný pochod za tichého podzimního podvečera se nesl dolů k louži a nahoru až tam k těm začouzeným mlhám německých kolonistů.

Obec slavila své první posvícení.

Když už zde daleko od vlasti, v nekonečných prostorách širé matušky Rusi vznikla česká osada, musely sem proniknout také i české obyčejy a zvyky.

Jaká pak by to byla česká vesnice, kdyby neměla své posvícení?

Občané se dohodli, že až poprvé v Havlíkově hospodě zahraje hudba, že na tu dobu bude stanoveno posvícení. A tak se také stalo.

Zně byly už ukončeny, obilí svezeno do stodol nebo do stohů, přípravy k podzimnímu setí v plném proudu, kdo by tedy mohl těmto poctivým a pracovitým lidem zabránit, aby si po dlouhých letech dřiny a odříkání také jednou nezažadovali a nevyšli?

Však se také do Havlíkovy hospody sešlo všechno živé z celé osady, neboť nezůstaly doma ani děti. Kořena dal pro ně zahrát dva kousky a zahnal je všechny do kola. Byla to podívaná, od níž někomu slzely oči od smíchu a jiným z dojetí. Pak je Kořena rázem poslal všechny domů. Bylo toho také třeba, neboť do hospody přicházeli čeští lidé ze sousedních o-

sad a nechyběli ani okolní domorodí obyvatelé, nedokázal si toto potěšení odepřít i správce Januševič, který přijel se svým novým hajným Němcem Berentem a vsudy přítomným Motlem Zimmermannem.

Když se děti od hospody s veselým štěbetáním rozbíhaly ke svým domovům, vyšly se za nimi dívat skoro všichni hosté z hospody. Sledovaly je svými zraky, dokud nezmizely mezi staveními.

„Hospodu už máme, ale chybí nám to nejdůležitější — škola,“ — poznamenal starostlivě Horák.

„Také jsem na to již častokrát myslel,“ — potvrdil Kořena. „Musíme i tuto věc nějak vyřídit.“

Z hospody se ozvala zase hudba a vlákala kde koho do sálu.

Hudebníci hráli dosti obstojně, ale při tom vzpomínali na Václava. Není pochyby o tom, že kdyby zde byl s nimi, hráli by ještě lépe. Kde však vězí, že o něm není ani slechu?

Havlík se otáčel za pultem jako rozený šenkýř. S tím jak se tenčila zásoba piva v sudech, stoupala nálada hostů. Ani děda Kořenů, muzikant z mládí, neodolal.

Přistavil si židličku k muzikantům, vtačil se mezi klarinetky a tak se pilně zaposlouchal do nich, že si chvílemi i dělil nohou taktů a při obtížných taktech pohyboval celým tělem, jako by je sám přehrával.

„Dědečku, nezatančil byste si také?“ otázel se klarinetista.

„I kde pak!“ zamíтал děda, ale očka mu šelmovsky zasvítily. „Jsem na to už starý.“

„Ale tančil jste rád, co?“ dotazovali se muzikanti.

„Což o to. Jen když člověk hraje, nemůže tančit. To víte, když jsme hráli k tanci jiným, tak jsme se k tomu sami nedostali. To je zrovna jako s vámi,“ vesele poznamenal děda. „Však na to někdy až máma hubovala,“ pokračoval. „Říkala, že si se mnou nezatančí a docela, že prý se motám v kole jako sochor v pytli. To víte, muzikant obvykle tančovat neumí! Já jsem tak dovedl nějaký ten kolébavý valčík. Na tý louce zelený — to byla tak moje písnička.“

Děda se odmlčel a pokýval hlavou.

Muzikanti se na sebe významně podívali, dali hlavy dohromady, něco si zašeptali a již chystali nástroje. Volný, melodický valčík zazněl sálem.

V okamžiku bylo plné kolo tanečníků. Melodie valčíku byla tak lákavá, že brzy začal kdosi v kole doprovázet hudbu zpěvem. Pak

se přidal jiný a brzy zpíval celý sál:

„Na tý louce zelený,
pasou se tam jeleni,
pase je tam mysliveček
v kamizolce zelený, zelený,
pase je tam mysliveček
v kamizolce zelený.“

Děda rozcítilivěl. Připomnělo se mu mládí, prožité tam v té daleké krásné zemi, mihla se mu vzpomínka, jak při této písničce, kterou mu jednou za noc zahráli jeho hudebníci, šel pro svoji Rozárku a dědovi se skutálely po tvářích dvě slzy jako hráchy. Utřel je kostnatou rukou a zrakem zaletěl k protější stěně, kde přimáčkutá ke stěně, drbounká jako uzlíček, seděla jeho Rozárka.

Muzikanti dohráli. Bouřlivý tleskot a dupání se ozvalo po celém sále. To tancechtiví žádali opakovaní kousku.

Kapelník zvedl křídlovku a vytroubil fanfáru.

„Opakujeme valčík,“ oznamoval, „ale hrajeme ho jako solo pro dědečka Kořenu.“

A už zněl valčík sálem.

Děda sebou zavrtěl, rozčiloval se, odmítal, že to neměli dělat, že nikam nepůjde.

Od protější stěny se však odloupl ten malý uzlíček — jeho Rozárka — a skoro jako mladice byla po jednou u něho. Chuděra musel chtít nechtě do kola.

Bouřlivý potlesk je provázel.

Ve výčepní místnosti kolem velkého stolu bylo živo. Tam seděla parta vesnických myslivců a mezi nimi správce Januševič se svým hajným Berentem. Ten měl dnes také solo. Vypravěl živě různé veselé myslivecké historky a bavil tím celou společnost. Bylo zřejmé, že je v jeho vyprávění hodně myslivecké latiny, ale kdo by na to dbal v hospodě při pěnívkách piva.

„Střelím do komína ve své hájovně a zastřelím tou ranou pytláka, který právě pytláči v mém revíru,“ začal se chlubit Berent a chystal se ještě něco vyprávět, když Tvrdlík vypukl v hlasitý a nedůvěřivý smích.

„Na tom není nic směšného. Chcete udělat pokus? Pojdte, namířte na mne a já vaše broky chytím do klobouku,“ rozehnal se pod vlivem vypité chmeloviny Němec.

„To je nesmysl!“ odporoval vážně Tvrdlík. „Nikdo broky z mojí dvojky do něčeho nechytí. Ty jdou tam, kam jsou posílány, i kdyby to byl váš hřebel!“

Ale Němec se takřka již neovládal. Bylo vidět, že chce mermo-

mocí přesvědčit spolubesedníky o svém hrdinství a své dovednosti.

„Znáte dřevěný kříž na křížovatce před Jezercem? Jděte se tam zítra podívat, co hned provedu. Je půlnoc. Dobrou noc, pánové!“

Než mu mohl někdo zabránit, Berent popadl dvojku, kterou měl stát v koutě, hodil na sebe zimník a zmizel v noční tmě. Vyběhli za ním a volali. Jen rozpustilý smích se jim ozval z noční tmy.

Příhoda na chvíli rozladila celou společnost, ale záhy se na ni zapomnělo.

Havlíkova hospoda utichla, až když se začalo na východě jasnit. Poslední odcházeli domů muzikanti. Před hospodou se ještě zastavili, spustili veselý pochod, ale ten už dopadl prabídně. Jeden nástroj po druhém umklal, až zmlkly všechny. Pouze klarinet ještě jednou škvlkl a pak jako by se sám sebe ulekl, naráz přestal.

XII

Kořena dodržel slovo. Za čtrnáct dnů po posvěcení konala se v hospodě schůze všech občanů a na pořadu byl jediný bod: škola.

Kořena sděloval sousedům, že se na věc vyptával ve volosti. Tam nemají nic proti tomu, aby si občané školu otevřeli. Učitele jim však dát nemohou, poněvadž je jich naprostý nedostatek a také ani jinak nemůže volost poskytnout nějakou pomoc. Zkrátka, vše záleží na možnostech občanů. Ve volosti ale říkali, že občané mají plné právo na otevření české školy. Na to prý je nějaký carský „ukaz.“

„Musíme si pomoci sami, jak dovedeme,“ vysvětloval Kořena. „Je to záležitost čistě naše, nikdo nám v ní nebude překážet, ale také nikdo nám nepomůže. Musíme proto sebrat rozum dohromady, abychom si nějak pomohli.“

Záležitost se zdála tak obtížná, že se nikdo neosmělil přerušit nastalé ticho.

Začal zase Kořena.

„Já myslím, že bychom měli nejdříve spočítat, mocli máme všech dětí ke škole a podle toho jednat o dalším.“

To nebylo nic těžkého a za chvíli byly děti spočítány. Bylo jich celkem třiadvacet. Ovšem, budou mezi nimi některé už starší, ale do školy budou ještě chodit. Životem v lesní divočině přišly o několik let vyučování, a to musí nyní dohnat.

Přišla na pořad místnost pro školu.

Soused Bušek se nabídl, že propůjčí světnici. Ani plat za to ne-

chce. Má ke škole několik capartů a tak to budou mít alespoň doma: ušetří to na obuvi, kterou by docházkou do školy roztrhaly.

Horší je to s učitelem.

Kde ho vzít?

Sousedé hleděli nyní bezradně jeden na druhého. Konečně se ozval Horák:

„Já bych o někom věděl, ale nevím, co tomu řekne.“ Jeho zrak zaběhl k Vojtěchu Havlíkovi a tam se zastavil.

Sousedé jej sledovali a pocho-pili.

Vždyť Vojtěch Havlík je kus nějakého studenta a i nyní shání kde jakou knihu, aby si v dlouhých zimních večerech něco přečetl. Proč by tedy nemohl být učitelem a dát jejich dětem trochu těch nezbytných vědomostí?

Vojtěch se ani nevzpíral. Je to ho třeba jako soli. Bude se zajisté učit jen v zimě, poněvadž v letních měsících musejí děti pomáhat rodičům a k tomu se od jara do zimy pase dobytek na pronajatých od sousední obce ukrajinské „se-nožencích.“

Schůze přinesla dobré výsledky a začátkem listopadu u souseda Buška prostorná světnička se naplnila drobotinou z celé obce.

Zařízení třídy bylo velmi jednoduché — několik na rychlo sbitých lavic a jednoduchá tabule, zavěšená na hřebu. Samotnému Havlíkovi to dalo trochu práce, než se vžil do úlohy pana učitele. Vždyť to nebylo ani tak jednoduché. Musel sbírat všechny své vědomosti a vzpomínky na školu, aby si alespoň obstojně poradil s tou drobotinou, která se mu sem nahrnula. Měl zde děti od sedmi skoro až do patnácti let a téměř všechny musely začít od slabikáře. Ovšem, těch v pravém slova smyslu nebylo. Přišel tedy k uplatnění i kdekjaký starý kalendář a docela i „nebeklič“ s velkými písmeny. Břidlicové tabulky, které Havlík přivezl z Lucka, byly pomůckou, která se nejlépe uplatnila. Psal dětem na tabuli křídou a ony si to pak pracně přepisovaly na své tabulky.

Pokračování

Naši na Žatecku

JZD v Holedeči

Holedeč je malá obec na Žatecku skrytá v malebném údolí, v jehož pozadí začínají jediné větší lesy v žateckém okrese. Prodloužením obce je Holedeček, jedna z četných zastávek na trati Žatec — Praha. Obě tyto obce mají společné Jednotné zemědělské družstvo, které patří mezi přední družstva v okrese, ba i v celém Ústeckém kraji.

Vznik JZD v Holedeči lze sledovat ještě v r. 1947. Tehdy zde bylo založeno strojní družstvo. Když pak po vítězství lidu v únoru 1948 nastoupil náš venkov rázněji cestu k socialismu zakládáním JZD, rozhodli se holedečtí zemědělci na společných poradách, že založí družstvo II. typu. V září 1950 pak přešli na společné hospodaření IV. typu Jednotných zemědělských družstev.

To jsou data. A za nimi se skrývá spousta intenzivní práce. Bylo třeba vypracovat plány, docílit řádného odměňování práce družstevníků a bylo zapotřebí také získat ty zemědělce, kteří dosud stáli stranou JZD. Byla to dlouhá řada porad a schůzí, až konečně družstvo dostalo pevnou základnu. Dnes jsou již všichni zemědělci v Holedeči členy JZD a svou práci ukazují cestu jiným v Ústeckém kraji.

Hned po přijetí provozního řádu IV. typu začali holedečtí družstevníci s adaptací stáji. Dobře jim posloužily budovy bývalého velkostatku, kde mají dnes společně ustájeno 192 kusů hovězího dobytka, 46 koní, 45 prasníc a ve společné drůbežárně 750 slepic. Provádějí ještě další adaptace pro 80 kusů ze stodoly velkostatku, aby mohli ustájit všechny dobytek v jednom místě.

Adaptované stáje jsou vzorně vybavené, takže krmiči Dlouhý a Kudláček obsluhují 100 kusů dobytka. Mezi krmiči je také 73 letý družstevník Beneš, který obsluhuje telata. Za vzornou údržbu stáji dostal pochvalné uznání. Nejlepší zařízení jsou tu prasečnický. Obsluhu 60 kusů prasat obstarává krajanka Anna Vacátková.

Družstevníci v Holedeči pochopili, že jen v plánování je záruka úspěchu. Proto již loni vypracovali vzorný plán podzimních prací, ve kterém byly stanoveny přímo denní úkoly jednotlivým pracovním skupinám. Stejně vzorně mají vypracovaný plán letošních jarních prací. Je podrobně rozpracovaný až na čtyři. Náznorně to vypa-

dá takto: přijde kočí na dvůr, ví kolik si má vzít obilí, ví na který hon má jet a ví jak dlouho práce bude trvat. Tak podrobný plán je vypracovaný na každý den.

Vedení heslem „Za dobrou práci dobrá odměna“ projednali a schválili ještě loni členové JZD v Holedeči pracovní normy — a odměňování podle počtu pracovních jednotek. Na základě zkušeností ze společných loňských žni došli k závěru, že paušální hodinové odměňování za práci je nespravedlivé, poněvadž při rozdílném výkonu jednotlivých pracovníků nebylo možno plánovat dobu trvání různých prací a jejich průběh kontrolovat a řídit. Rozhodli se proto úkolovat práci podle pracovních norem, které rozvrhli do 7 tříd podle obtížnosti jednotlivých prací, škodlivosti na zdraví pracovníka a požadavky na kvalifikaci každého jednotlivce.

Prac. normy stanovili tak, aby odpovídaly výkonu středního pracovníka za 10 hodin práce. Při zařazování norem do jednotlivých tříd přihlíželi k podmínkám, za jakých je práce vykonávána. Tak n. př. při rozmetání strojních hnojiv, které škodí zdraví a ničí oblek, stanovili, že tato práce i když všechny potažní práce jsou zařazeny do IV. třídy, bude zařazena do VI. třídy a odměna se bude rovnat jedné a třem čtvrtinám prac. jednotky. Jednotlivým třídám norem přiřkl počet prac. jednotek tak, že I. třída má 1/2 prac. jednotky a každá další o 1/4 více až norma v VII. třídě má 2 prac. jednotky.

Jednotlivé práce rozdělili do tří druhů: práce traktorem, potažní (koňmi) a ruční. Práce traktorem zařadili do VI. třídy. Práce potažní jsou zařazeny do IV. třídy, tak n. př. setová orba po obilninách při níž je norma stanovena na 0,40 ha patří do IV. třídy a je za ní počítáno 1 1/4 prac. jednotky.

Ruční práce jsou zařazeny do III. a IV. třídy. Na příklad při sbírání brambor za vyoravačem je norma 9 q; práce je zařazena do III. třídy a odměna se tedy rovná odměně za 1 prac. jednotku.

Při tom si stanovili družstevníci v Holedeči také prémii jednotlivých prací. Ku příkladu premie za doživost při celoroční doživosti na kus a den od 8 — 9 litrů tvoří 0,45—Kčs; nebo za obsluhu vepřového dobytka při přírůstku od 10—15 kg za měsíc vyplácí se za každý kilogram při-

prírůstku nad 10 kg 1,57—Kčs atd.

Z uvedených konkrétních údajů je zřejmé, jak družstevníci v Holedeči dali dobrý základ své práci. A je nesporné, že proto právě docílují takových úspěchů, že jejich JZD slouží za vzor ostatním družstvům v Ústeckém kraji.

Členy JZD v Holedeči jsou z velké části krajané volynští Češi. Také ve vedení družstva je většina krajanů. Předsedou JZD je osvědčený krajan Antonín Miškovský, který uplatňuje zkušenosti získané ve funkci předsedy kolchozu v Kvasilově na Volyni. Krajan Josef Svatuška zastává funkci pokladníka, krajan Vladimír Prokopjuk se osvědčuje jako dobrý účetní, hospodářem je krajan Frant. Zajček, skladníkem krajan Václav Svatuška. Ti všichni se ve svých funkcích osvědčují stejně jako zootechnik krajan Josef Mlejnek, agronom Jareš, či skupinař Jar. Čížek, Karel Homola, a Bohumil Šlenc. Vedle nich velmi obětavě pracuje jako agilní jednatel místní ředitel školy Jaroslav Pavlík.

Pracovní síly stačují. Je tu zjev zcela opačný než n. př. v Dobříčce, o níž jsme psali minule. Vedle členů družstva pomáhají při práci i nečlenové. Příkladem je zaměstnanec ČSD Antonín Mansfeld, který v době své dovolené se přihlásil jako zedník na adaptační práce pro společné stáje. Kromě toho má JZD řadu stálých pracovníků ze řad nezemědělců.

Při adaptačních pracích se velmi osvědčil 73 letý krajan Alexandr Dlouhý, který všechny truhlářské práce vykonal sám. Nehledě na svůj věk je čilý a agilní. Jako zámečnick při adaptačních pracích Otak. Staněk, který také pečuje o strojový park.

Do budoucna JZD v Holedeči plánuje výsadbu 5,5 ha chmelnic a 6 ha ovocného stromoví. Všechny přípravné práce pro to mají již vykonány. Než se rozjedou na plno jarní práce, chtějí zřídit dětský útulek a brzy vybudovat také společnou kuchyň. V současné době také instalují elektrickou pračku.

V těchto dnech rozeslalo JZD Holedeč všem JZD v žateckém okrese výzvu k celoroční soutěži na letošní rok. Soutěž je rozdělena na soutěž jarních prací, žňovou soutěž a soutěž podzimních polních prací. JZD v okrese, která byla k soutěži vyzvána, jsou rozdělena do dvojic, či trojic, které budou přímo vzájemně soutěžit. Družstvo Holedeč soutěží s JZD v Liběšicích. Dosavadní výsledky práce obou družstev jsou zárukou, že vítězství v soutěži nebude snadné a že přinese oběma družstvům prospěch.

MFV.

Vděčný lid nezapomíná

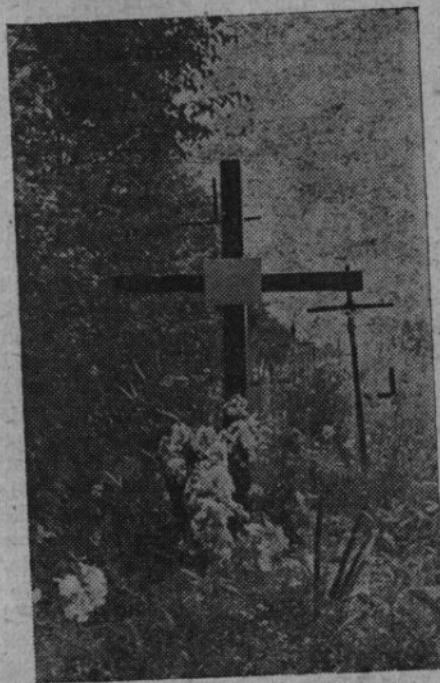
Vítězná Rudá armáda, drtící neúprosně hitlerovské hordy, dospěla na podzim roku 1944 až k mohutné hradbě Karpat. Prudkými boji otevřela jejich bránu — Duklu a stanula na čs. půdě, aby osvobodila naši vlast z okupantského jařma. Po boku Rudé armády u Dukly bojovali, jako v mnoha jiných případech, také soudruh Krámský a jeho syn, volyňští Čechové, aniž by jeden o druhém věděl. Otec se dozvěděl teprve mnohem později, že syn v bojích u Dukly padl a že byl pohřben na vesnickém hřbitůvku krenczynském na polském území v okr. Krosno.

Léta mýjela a s. Krámského, který se mezitím usídlil v Zatecku, neopouštěla starost, kdo a jak pečuje o vzdálený synův hrob. Konečně došla zpráva, že hrob je opuštěn a bez péče. Výčitky, že se padlému synovi — hrdinovi, nepostaral o tento poslední projev lásky otcovské, způsobily, že okamžitě požádal o cestovní pas, aby mohl do Krenczyna dojetí a potřebné zaříditi. Ale ministerstvo vnitra, když z žádosti zjistilo, co je účelem zamýšlené cesty, neprodleně zahájilo jednání s ministerstvem národní obrany a k svému nemalému překvapení dostal soudruh Krámský za čas přepis i s přiloženými fotografiemi, v němž mu naše úřady sdělují, že hrob byl pietně upraven a opatřen deskou a upravený hrob ofotografován, jak se může z přiložených fotogramů přesvědčit. Kdo popíše radost otcovu a jeho vděk za tuto vzornou péči, kterou projevují příslušné úřady našeho lidově demokratického režimu o své občany, uskutečňující i taková jejich přání dosud ani nevyslovená.

Tento čin zasluhuje si veřejného uznání a poděkování. **Josef Felkl.**

Touto cestou oznamujeme všem přátelům a známým, že 26. února 1951 zemřela naše drahá matka a babička **Antonie Zahrádková** z Omelanštiny poslední bytem v H. Dobrouči. Šla ve svém životě trnitou cestou a osud jí zasazoval kruté rány. Odjízďela před 4 léty do ČSR se svými třemi provdanými dcerami, plná víry a naděje.

V jednom měsíci však pohřbila

Tu spoczywa Krámsky Wacław żołnierz I. Korp. czechosł. który poległ pod Kobylanami dnia 10. 9. 1944 w walce o wolność i demokrację.

Cześć jego pamięci!

Wieczna sława bohaterom poległym w walce o wolność i niepodległość swojej ojczyzny.

své dvě dcery, **Annu Krejbichovou** roz. Zahrádkovou st. 36 let a **Antonii Veselou** tež roz. Zahrádkovou st. 38 let a s nimi své štěstí.

Nenašla více klidu a domova, až zákeřná nemoc zklátila ji do hrobu. Odpočívá na chudém vesnickém hřbitově v H. Dobrouči.

Budiž Vám, drahá matko a mé drahé sestry **Toničko** a **Anči**, buď Vám země lehká!

Žeňa.

S hlubokou bolestí oznamujeme všem příbuzným a známým, že nás navždy opustil náš drahý manžel, otec a dědeček **Václav Mastný** nar. v obci Hlinsku na Volyni, zemřel po dlouhých a těžkých nemocích dne 7. března 1951 v Lanškrouně.

Tělesná schránka zesnulého byla k věčnému spánku na míst. hřbitově v Lanškrouně uložena. Děkujeme touto cestou panu faráři Kačerovi a pěveckému sboru z Uničova, všem ostatním, kteří i z daleka přijeli, aby drahého zesnulého doprovodili na poslední cestě. Rovněž děkujeme všem dárcům věnců a kytic.

Spi šlادce náš drahý v zemi, kterou jsi tolik miloval. Kdož jste ho znali, věnujte mu tichou vzpomínku

Manželka, děti a vnuci.

Různé zprávy

Museum děkuje

1. Jiřímu Réblovi, Podbořany, za věnování vázaných ročníků Hlasu Volyně.

2. Jáchymu Pallovi, Podolí u Mohelnice za věnování mnoha hist. fotografií z Volyně a j.

3. Alex. Kubovému, Libořice, p. Měcholupy za věnování tří Volyňských kalendářů.

4. A. Varnkové, Praha XIII. Moškovská 3. Za propůjčení několika snímků.

5. Václavu Kubelkovi, Rychnov n. K. za věnování foto hasičů z cementárky „Volyň“ ve Zdobnově.

Současné poznamenáváme, že na letošní valné hromadě bylo usnešeno, aby každý volyňský učitel napsal alespoň stručný popis obce, v níž působil. Popisy zašlete nejpozději do konce května t. r.

Olga Pallová, Lišnice u Mohelnice na Mor. prosí o jakékoliv zprávy o **Vladimíru Pallovi** z Chomoutu na Volyni, nar. r. 1896. V r. 1942 byl odvezen do Německa na práce, odkud v r. 1947 odjel podle nepodložených zpráv do Kanady.

Věrná stráž vychází jednou týdně. Vydává Svaz Čechů z Volyně nákladem vlastním. Vedoucí redaktor **Jaroslav Chudeba**. Redakce a administrace: Zatec, nám. Velké říjnové revoluce 155, telefon 550. Tisknou Krušnohorské tiskárny, národní podnik, závod Zatec, telefon 374. Dohledací poštovní úřad Zatec. Předpláné na rok 1951 je 150 Kčs. Konto spořitelny č. 729301 Okresní spořitelna a záložna Zatec a Svaz Čechů z Volyně č. 10268.